

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914వం జూలై నెల 24 వ తేది శుక్రవారము.

No. 99
సంచిక ౯౯

ఆనందనామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ ప్రథమం.

శ్రీరామదాసుచరిత్రము

ఇయ్యది కొండపల్లెయనెడి గ్రామమునందు జన్మించి భద్రగిరియందు కైంకర్యముచేసిన గోపన్న యను పేరుగల రామ దాసుగారి వైభవమును లేలుపుచున్నది. ఇతను నియోగి బ్రాహ్మణుడు, శ్రీరామభక్తుడు. ఇందు భద్రాచలమహాత్మ్యమును గోపన్నకు కల్పింపగాను రామదాసుమంత్రము నుపదేశించుటయు శ్రీరాములవారి యనుగ్రహమువలన భద్రాచలమున తానీష తహశీల్ పని నిర్వహించుటయు, తహశీల్ పనిలో తాను సర్కారువైకమును వసూలుచేసి శ్రీరామచంద్రుని ప్రాకారములపనులు నిర్వహించుటయు, బ్రాహ్మణసంతర్పణచేయుటయు, మొదలుగాగల విషయములుగలవు. ఇట్లు తానీషవైకమును అడిగివచ్చుట లేదనగా వారు చెరసాలయం దుంచిరి. అందు పడరానికష్టములనుభవించి తుదకు శ్రీరామునిధ్యానించుచు ప్రాణమును త్యజించుటకు నిశ్చయించిరి. శ్రీరామలక్ష్మణులు ఆరులక్షలవరహాలు తానీషకు ఆరాత్రి తీసుకొనివచ్చి ఇచ్చి రసీనువులై కొని, శ్రీరామదాసుగారి కిప్పించి అంతర్ధానమైరి, తానీష ప్రాంతకాలమున వైకమునుజూచి సంతోషించి శ్రీరామదాసువారిని పిలువనంపి ఆరులక్షలవరహాలను వారికి యిప్పించి భద్రగిరియందు శ్రీరామలవారికి కైంకర్యమును జేయవని ప్రార్థించి సమీపమున నుండు గ్రామములను కూడా శ్రీరామలవారికి మాన్యముగా నొసంగెను. తానీషతురకగా నుండినను భగవత్ప్రీతిగా ముగ్ధులై లభ్యమగుచుండే రామదాసు వారిని తమిళపురికి అనేకవిధములుగా ప్రార్థించెను. శ్రీరామదాసుగారు భద్రగిరి యందు శ్రీరామలకు ఒహవిధముల కైంకర్యములను జేసి వారు పంపిన దివ్యవిమానము నారోపించి, పునరావృత్తిరహితమైన మోక్షసామ్రాజ్యపదవిని పొందిరి. ఇందు భగవద్భాగవతంబందరుమాది ఆనందించుటకై భద్రగిరియందు ప్రస్తుతముండు ఆలయమును, అందలి సీతా రామ లక్ష్మణుల ప్రతిమయు, రామదాసువారు కల్పింపవద్ద పొందిన సుపదేశమును, రామదాసునకు తానీష తహశీల్ పని యిచ్చుటయు, రామదాసును భటులు తానీషకడకు కట్టితెచ్చుటయు, శ్రీరామ లక్ష్మణులు తానీషకు ప్రత్యక్షమై ఆరులక్షలు తెచ్చియిచ్చుటయు, శ్రీరామలక్ష్మణులు తానీషవేషధారులై రసీదు రామదాసునకు యిచ్చుటయు, రామదాసువారు ఆరులక్షలవరహాలను శ్రీరామలవారికి యిప్పించి కైంకర్యముచేయుటయు మొదలుగాగల అతి సుందరమైన 8 పటములును శేర్వణిడి మేలైనకాలికో లైండు చేయబడియున్నది. దీనివల రూ. 0-12-0

వలయువారు:— ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెని, క్రాడ్వీ, మద్రాస్.

ఓటోమోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరుపెట్టుకొని పనిచేయుట అత్యంత బయలుదేరినది. మా ఓటో మోహిని యను ఆత్మరు మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతిని గడించినతరువాత ఫులినిజూచి నక్క వాతపెట్టుకొనినట్లు ఈచెడ్డ ఆత్మరులు బయలుదేరి బజారును పొడుచేయుచున్నవి. కాబట్టి ఓటో ఆను పేరు ముందుపెట్టుకొనినంత మూత్రాన ఆయత్మరులను గొని మోసపోతుడు. ఓటోమోహినిని మాత్రమే చూచికొనుటవలన మీసాము కృపకాదు ఓటోమోహినియొక్క విశేషము లివి.

(1) ఓటోమోహిని :—ఒకసారి ఒట్టలమీద రామకొనినతరువాత నాలుగు రోజులవరకు వాననపోదు. పోవునది రజువుచేసినవారికి 100 రూపులు బహుమతి యిచ్చెదము.

(2) ఓటోమోహినిని రామకొనిన తోడనే చుట్టుప్రక్క యంతయు ఘుమఘుమ సువాసతో నిండియుండును ఒక పుష్పద్వార వనమధ్యనుండున్నట్లుండును.

(3) ఓటోమోహినికి అనేకమంది మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వక్త్రు సాధారణులు సయితము అడుగనిదే వందలకొలది యోగ్యతాపూర్వముల నిచ్చియున్నారు.

(4) మైసూరు ప్రద్యుమ్నములోను, ఇర్రవోలులలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకయి ఒసంగిరి.

(5) ఓటోమోహినివారు ఈ ఆత్మరు బాగుగలేదని రజువుచేసినవారికి 100 రూపుల యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారుగాని పోలిక ఆత్మరులను స్పృశించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈబుట్టు ప్రతిదినము వందలకొలదియు ఎగిరిపోవుచున్నవి. ఏవెండ్రెండలోను ఇవే. ఏ నాటకములలోను ఇవే. ఎచ్చటను ఇవే. ఓటోమోహిని గ్రామ స్థావరగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0. 1-క్రాం బుడ్డి 0-12-0. ఓటోమోహిని పెంబెండుకాడ్డ దబ్బా 1-కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడవు.)

అన్ని వోటులలోను ఏవెట్లు కావలయును. వర్తకులకు స్పెషలు రేట్లు యివ్వబడును. సోలు ఏవెట్లు:—మా భగవాన్ దాస్ చున్నిలాలు అందు కంపెని, 177 వైనాబజారు రోడ్, మదరాసు.

క్రాంప్టన్ ఇంజనీరింగు కంపెని, మదరాసు.

ప్రింటింగు మెక్కులు, రయిసు మిల్లులు,

మిష మిల్లులు, సిరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినినిట్టి ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుచ్ఛక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎన్జిమేటులకు, స్పీ-ములకు మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది.

మావద్ద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

మేము ఎంగల్ బర్నర్ లాగ్రేవేటింగు ఆయులులకు ఏజెంటులము.

చిరునామా:—

నెం. 7, ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.

The Crompton Engineering Co., 7, Armenian Street, MADRAS.

చిరునామా:—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టాఫీసు నెం. 212, మద్రాసు.

దినపత్రిక

— (౧) —

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయముండును.

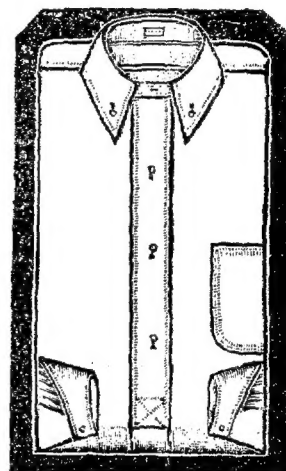
చందా సంచిక రూ. 12-0-0.

6 మాసములకు రూ. 6-4-0.

3 మాసములకు రూ. 3-4-0.

1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

టైప్ వర్క్.

మొదటి కుటుంబ టైప్ వర్క్ లు
వెంకటేశ్వర్, 1-కి రూ. 12-8-0
రెండవ కుటుంబ, 12-0-0
సాధారణ కుటుంబ, 10-8-0
ఇంగ్లీషు కుటుంబ, 2-4-0
ప్రాయ సర్దుకు
మీసాను చుట్టుకొలత
యోగ్యతాముగ నిచ్చి
కొంగుములో వ్రాయ
వలయును.

మీ యూరికి దగ్గరనున్న వైట్ షేవరు పేరు వ్రాయును.
అడను ప్రేరింగు కంపెని,
87/88 రత్నబజారువీధి, మద్రాసు.
LONDON TRADING CO
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

అమృతంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకుపేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 జవాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బావును
పార్శ్వపు నొప్పుల బారిదోలును. పోట్లపోగొట్టుచు
సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాము.

పంచభాషాచిటి చూచికొనికే మోసము గలుగకు

ఇందుమతీ పరిణయము.

ఇదియొక చక్కనికావ్యము. అజమహారాజు మొక్క వివాహపు కథ. సుప్రసిద్ధుడైన కుమార సూర్యటి మహాకవి వ్రాసెడిది. శ్రీ నరసింహాపురాయాంకితము, తిరువతి వేంకటేశ్వరవక్త్రము తదివలన పీఠికాంతము.

వెల రూ. 0-10-0.

అంధ్రపుస్తక భాండాగారములకెల్ల సుచితముగను తెలితరులకు వైముల్కముగను బంపబడును.

వలయువారు :—

**THE HEAD CLERK,
Museum Estate,
NUZVID. (Kistna Dt.)**

అని వ్రాసినచో బడయగలరు.

కుచ్చిలు, మంచములు, బీరువలు.

మావద్ద మియింటి నలంకరించు సామానలన్నియు సులభక్రయమునకు దొరుకును. చెన్న పట్టణములో మాకంఠ చవుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుచ్చి	1-కి	1-2-0
కాక్ వస్ కుచ్చి సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	8-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వస్ గలది సింగిల్	"	10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది	"	13-8-0
వడ్డరకం స్ప్రింగు	"	13-0-0
స్ప్రింగుతో తూపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)	"	16-8-0

బీరువలు 3x4 అడుగులు	17-0-0
డిటో 5x8 1/2 23-0-0	డిటో కేలురకం 30-0-0
పడకకుచ్చి అనే సోఫా కుచ్చి కేముది	9-8-0
క్యాటలాగులో అనేక సామానాలు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.	

పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లై అందుసన్
కాలిఫోర్నియా 41/42 గాటర్ బహదూర్, మదరాసు

చక్కని సువాసనగల నెంట్లును ప్రేమిం.

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)

అనుప్రాగ్నేయల కుద్దేంపబడిన అత్తరువయోగింపవలయు.

మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడుకయందునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ ఆదృతమైన వేయిరకముల పుష్పములనుండి తయరబడిన అత్తరు యొక్క సువాసననుభవించుటకు అటోదిల్ బహారు యివ్వవని మీదగ్గిరనున్న హెతుకీవరు కడుగవలయును వారితావున లేదని మాకు వ్రాయుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, 1/2 బొమ్మ అత్తరుగల పెద్దసయిత బుడ్డి 2-0-0 ఈ అత్తరులో మరగలేట్టబడి ఘుమఘుమ యందుండు కార్డులు డజన్ 1 కి 0-10-0. వి. పి. భర్త్యుకొనువారును భరించవలయును.

సోలు ఎలెంటులు—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రస్ కేమికల్ కంపెనీ, 155 జూమా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంటులు:— మెహత పురుషోత్తం మూర్తి నెం 29, ప్రైవేట్ నాబాబు రోడ్డు, ప్రవరు బహారునగరావం మదరాసు

సర్వ జీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంచీవివంటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిథహాస్యపు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస కత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మోద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును క్షుభ్రపరచి శరములకు పలుత్వమును చేహమునకు బలమును కాలియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశము చేయుటలో సంచీవివంటిది "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీమణి, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరను సుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్ను 1-కి 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.
16 కృష్ణపు మొదలిపేధి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అగ్రజే సులువ గయిరా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయున వృద్ధు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు నీయే తేదిల పత్రికలుచేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గానితేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

తాము దినపత్రిక చందాదారులు, వారిపత్రిక చందాదారులో వాసినయెడల చాలసులువుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగబడగలవు. వారిచేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రింపించిన పేరును నెంబరుతోగూడ చించి పంపినయెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడుబడుచున్నాము.

కొందఱు విలేఖరులు కాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుంచి విరళముగా కాగితమునకు ఒక వైపుననే వ్రాసి పంపుదురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వారపత్రికతో నవశ్యములేదని వారపత్రికపై అమ్ముతోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చిత్రాలో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.

కలరాకు నిర్దోషధము

౧౦౦-కి-౪౪-గుణము.

తప్పకయెదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను వ్రంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషూచి సంచీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గరకైలుస్థేషనును వెలుపవలెను.

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

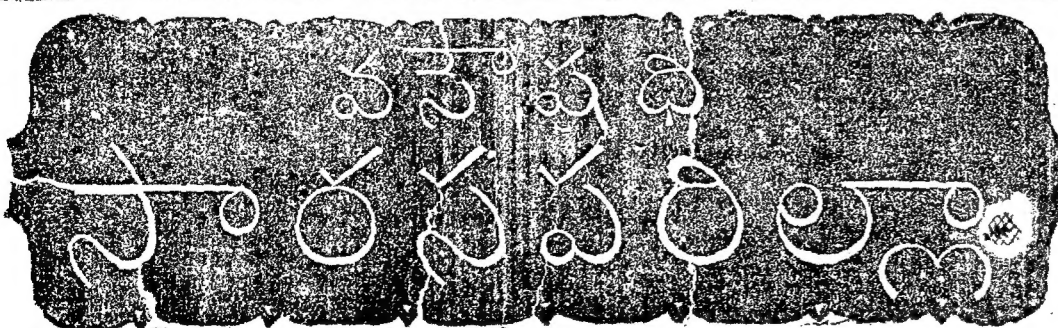
ఎ. వి. యస్. ఏ. యం. వి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

తెల్లిగాం అక్షసు

పండిట్, మదరాస్.

ఇది దేహమనందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. స్కిఫోల్లి, పాతవాయువుపోల్లి, రసపల్లి, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన బాగుచును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుట్టినిగలిగించును. నెత్తురును పుష్టికాచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

దీనిసామాంశము వాడిన తోడనే శరీరములో నోకెధమైన మార్పు గమనించును. రెండసినాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪ ఫనస్వాడి, సం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

పొగయోడల రాకపోకలు.

చెన్నపురి నౌకాశ్రయమునం దున్నవి.

1914 సం. జూలై నెల 24-వ తేది

ప్రేమరు పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
కాకాగూహమ్	లివర్ పూలు	18	కలకత్తా	24
బ్రీమార్	కలకత్తా	18	కలకత్తా	24
ఎల్లెగూ	నాగపట్నం	20	రంగూను	26
జీరా	కలకత్తా	18	కొలంబు	26
ట్రాన్సుగర్	అంటర్పు	20	కలకత్తా	25
టారా	ట్రెడ్జిల్లు	22	ట్రెడ్జిల్లు	25

రానున్నవి.

మచేదారు	బొంబాయి	జూలై	కలకత్తా	28 జూలై
రాజా	బావా	23	కలకత్తా	25
కేంబర్లెట్	లండను	22	కలకత్తా	24
హెబ్బర్	బొంబాయి	23	కలకత్తా	27
వెనరెలియా	కలకత్తా	24	లండను	25
పుల్టాలా	కాచి	24	కలకత్తా	25
మక్కిటైర్	కడలూరు	26	కాకినాడ	28
బ్రీమ్	కలకత్తా	27	బొంబాయి	28
మంగాగా	లండను	28	కలకత్తా	29
అండ్లూట్రి	నెటూల్	20	కలకత్తా	29
కన్ లిన్సె	లివర్ పూలు	28	కలకత్తా	2 అగష్టు
కబ్బూజ్	న్యూయార్కు	30	కలకత్తా	—
డండోలా	వేస్టెస్	31	కలకత్తా	1
సి. ఆఫ్ మద్రా	కాకినాడ	1 అగష్టు	లండన్	3

ఈతేదీలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం. జూలై నెల 24-వ తేది

ప్రదేశములు.	తేలికైన గాలి గంటకు మైళ్లు.	తేలికైన గాలి గంటకు మైళ్లు.	ఉష్ణోగ్రత.		వర్ష పాతము.	
			తేలికైన గాలి గంటకు మైళ్లు.	తేలికైన గాలి గంటకు మైళ్లు.	తేలికైన గాలి గంటకు మైళ్లు.	తేలికైన గాలి గంటకు మైళ్లు.
గోపాలపురము	29.466	84.9	79.2	...	27.02	14.36
వాల్తేరు	29.58	77.8	74.9	...	15.05	10.81
కాకినాడ	29.549	82.8	75.8	0.04	13.60	11.20
బందరు	29.587	84.8	77.0	0.35	10.16	11.35
గుంటూరు	...	86.8	76.0	0.10	8.19	...
నెల్లూరు	29.598	91.6	77.0	0.08	4.31	4.49
మద్రాసు	29.625	93.5	79.9	0.04	4.76	6.37
కడలూరు	29.658	92.0	80.5	...	5.14	5.15
నాగపట్టణము	29.572	96.5	78.5	...	2.57	5.15
కొలంబూ	29.765	86.1	7.47	0.01	30.93	32.41
తిరువనంతపురము	29.764	82.4	73.5	1.25	32.98	32.15
కర్ణాటక	29.768	83.6	72.7	1.12	51.91	61.36
కర్ణాటక	29.719	79.8	74.1	1.08	52.24	68.09
మంగళూరు	29.699	87.4	77.4	0.03	77.89	73.53
బొంబాయి	29.551	83.6	78.0	1.16	25.84	39.49
హైదరాబాదు	29.566	82.8	71.2	0.1	17.93	10.39
అనంతపురము	...	91.2	75.0	1.2	3.75	5.70
బళ్లారి	29.608	89.7	77.8	...	2.39	6.05
కర్నూలు	29.613	90.1	77.4	...	5.56	8.64
కడప	29.608	99.2	79.8	...	7.86	7.49
బెంగళూరు	29.646	79.9	66.8	0.07	11.77	11.44
కొడెకనాల	22.651	57.0	52.7	0.05	20.24	17.63
ఉదకమండలము	22.864	56.7	53.5	0.46	18.45	22.72
కోయంబుత్తూరు	29.673	82.7	53.0	0.21	2.41	6.69
నెల్లూరు	29.621	98.7	70.8	...	8.08	10.10
నీలము	29.679	92.0	73.6	...	10.90	12.78
తిరుచనాపల్లి	29.674	88.2	74.6	...	2.74	7.32
పుదుచ్చేరి	29.708	80.5	79.9	...	5.48	8.10
మధుర	29.705	85.6	79.7	...	4.90	80.0
నిరువర్ణి	0.91	5.23

దేశమధ్యమున వాయుభారము పెచ్చు. బంగాళా ఖాతము తలదగ్గర వాయుభారము కొంచెము తగ్గుట కారణమై యున్నది. దక్షిణమున వాయువులు అధికముగ నున్నవి. బల

మువందు కొంచెము తగ్గినది. ఉత్తరమున పూర్వమున దక్షిణ ఖుఖముగా నీచుటలే. పడమటి తీరమున సముద్రము కల్లోల ముగ నున్నది. వృషభులన రాజధానియందంతట వేడిమి తగ్గినది. మధ్యమెత్తపరిమాణము అన్నిచోట్లను దగ్గియున్నది. ఉత్తరమున వాయువులు చెప్పువిశేషముగ నున్నది. మబ్బులు దట్టముగ నున్నవి. బొంబాయితిరుమున వర్షము విశేషముగ కరిగినది. ఉత్తరప్రాంతములందును వాన గలదు. కర్నాటక మున మౌత్రము వానలేదు.

నూతన:—రాజధానియందలి చాలచోట్ల వాన మరియ వచ్చును.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్సు
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

సానీయ, రాష్ట్రీయ, వారలు.

తాళ్ల రేవులో అగ్గుటచ్చట కలరా వ్యాపించియున్నది. వారములో జాలనుండి వచ్చుచులు మరియుచున్నవి. ఎండలు తగ్గినవి. ఈశ్వరానుగ్రహమువలన ప్రజలమి కలరావాధ తగ్గవచ్చును. అని మిరాసాహెబుగారు తెలియజేయుచున్నారు.

హార్దింజి ప్రభు:—తిరుపతి దేశస్థాన హిందూహైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు మహాభునతి జెందిన రాజుపతినిధి గారికి బంపిన దుఃఖోపశమన తంతివార్త కీ ప్రత్యుత్తర మియ్య బడినది:—“మీరు పంపిన ఆ ద ర పూర్వమైన ఉపహారములకు శ్రీవారు మిక్కిలి కృతజ్ఞులై యున్నారు.”

“తాము హార్దింజి ప్రభువర్యుని నోదార్పుచు బంపి తంతివార్తను నందుకొని వైసరాయిగారికి జూపితిని. వారు తమ సానుభూతికి గృతజ్ఞతా పూర్వక వందనములం దమకు సమర్పింపుమని నాకాజ్ఞానొసగి యున్నారు.” అని ఆంధ్ర చరిత్రకారు ప్రొద్దుటూరినుండి పంపిన తంతివార్తకు సమాధానమునగ బడినది.

మైలాపురము సంగీతసభ:—ఈనెల 26 తేది ఆదివారము నాటిసాయంత్రము 4-15 గంటలకు మైలాపురమునందు, కపా లేశ్వరకోవెల కెదురుగానున్న నాడవీధిలో, గోపాలనాయుగర్ మూలములలో, ప్రసంగితపున, సి. సరస్వతీభాయి భాగవతమువలన నందనార్ చరిత్ర కాలక్షేపము జరుపబడును.

విశాఖపట్నంజిల్లా సర్వేక్షి తాలూకాలోని నక్కపల్లి, ఉపాధ్యక ఆగ్రహారం, చుక్కవాని లక్ష్మీపురం, చిట్టిఖాట్ల ఆగ్రహారం, న్యాయంపూడి, కాగితా, అను నీ గ్రామములు న్యాయ విచారణకు ఒక్క సందేశమున చేర్చబడినవి. గ్రామపంచాయతీకార్ల నక్కపల్లిలో నండగలదు.

బరహంపురము నుండి ముక్కోరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—ఈసంవత్సరము తొలకరివాణులు పెచ్చుగా గురియుటంచేసి గంజాంజిల్లాలోని చాలభాగము తిన్నగా సాగుబడికాలేదు. ముందుగా దున్ని విత్తనములు వేసిన యేకొన్ని పొలములలో దక్క నిట్టివల వేసిన భూములు ముంపుడవలన జడిపోయినవి. ఈ యతివృష్టి ముందున నవావృష్టి దిగునెమోయని పొడ గట్టుచున్నది. వై సంగతులు గమనించి దొరతనమువారు శిస్తులు కొంచెము తగ్గించి రైతులను గట్టాక్షింతురుగాక.

తునినుండి నూరంపల్లి వేంకటేశ్వర్లు గాట్లు వ్రాయుచున్నారు:—మా పురములోని వర్తకసంఘము వారెల్లరు ప్రతిహిందూ మహాసంతకము అమోహస్య దినంబున తమ తమ వ్యాపారముల కట్టికట్టి విశ్రాంతి పొందగోరి శ్రేష్ఠ బహిలకు ఒక సభవేసి, ప్రతి యమావస్య దినమున గ్రామములో నందు అన్నివిధము లయిన దుకాణములను మూసివేయుటకు తీర్మానించుకొనిరి. కాని నాడు బట్టలవర్తకులు మాత్రము తమదుకాణములను మూసి మాగ్గదగ్గకు వైరి. ఈ ఆహ్వాన బహిలకు మా పురముందు అందరు వర్తక లును తమదుకాణములను మూసి పూర్ణ విశ్రాంతి నందిరని తెలుపుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాను.

సామ్రాజ్యప్రధాని సభ:—తెంగిరాల రామస్వామి అవధానలుగా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—జూలై 7వ తేది సాయంకాలము వెల్లటూరు శ్రీ సామ్రాజ్యప్రధాని సభ 28వ సంవత్సరోత్సవము మోటూరు రామకృష్ణగారి యధిపత్యముక్రింద జయప్రథముగా జరుపబడెను. ఆరంభించు రికార్డుసహితముగా జయధ్వజము నేయుచు, మంత్రి సభ్యులతో గ్రామముతయును సూర్యో సభామండరంబు నుండుకరించిరి.

ఆగ్రాసహధిపతిగా రున్న తానసంఖ్యన నలంకరించినతోడనే సభ సెక్రటరీ తంగిరాల రామస్వామి అవధానలుగారు సంవత్సరంబోర్డును చదివెరి. అప్పియెంటు సెక్రటరీ కాట్రగడ్డ కోటయ్యగారు సభయొక్క మడుగుపాట్లను గురించి ముచ్చటించిరి. సభ్యుల యంగీకారప్రకార మిదివరకున్న వారలే సభకు కార్యనిర్వాహకులుగా నుండవలయునని తీర్మానించిరి. సభ్యుల కోరికవై టి. యల్. కా.స్త్రి.గారు ఆంగ్లేయపరిపాలనలని లాభములగురించి ఉపన్యసించిరి. తమవారి ఫలాహారాలువంచి పెట్టబడెను. సభ్యులందరులేచి నిలువబడి శ్రీ పంచమబార్హి చక్రవర్తి సామ్రాజ్యమునై మంగళోపశాంతులుపాడి సభను చాలించిరి.

హిందూవిశ్వవిద్యాలయము.

సెంట్రల్ హిందూకాలేజి.

ఆరీ బీ సెంట్రల్ హిందూ మదరాసుస్టాండర్డు పత్రికకు వ్రాయుచున్నది:—

కాకినాటి సెంట్రల్ హిందూ కళాశాలయొక్క చరిత్రలో గొప్పవిషయమొక సంభవించినది. ఈశాతీయ ప్రతిష్ఠాపనముయొక్క భావదేశయంతయు చావుబ్రతుకులుధ్య నాగాదుచున్నది. ఇప్పుడంతయు హిందూవిశ్వవిద్యాలయపు కమిటీ వారి మనోబాధ్యము మిగిలు, వారి నిర్మలదృష్టిమీదను నాధారపడి యున్నది. ఇట్టి సందర్భమున దీని పూర్వవృత్తాంతము కొంచెము వివరించుట ముఖ్యము.

హిందూమతమున క్రమముగా బోధించుటకును, హిందూమతధర్మముల ననుసరించి సద్వర్తన మేర్పఱచుటకును, మా తృ దేశ భక్తికోసాటుప్రభుత్వ సలకరచుటకును, సెంట్రల్ హిందూ కళాశాలయను, ఉన్నత పాఠశాలయను; దేశభక్తులకు కొంత హిందూ ప్రముఖులచే స్థాపింపబడి పోషింపబడు చున్నది. ఈరెండు విద్యాలయములును దొరతనమువారి యధికారముతో సంబంధము లేకున్నను, వారికి విరోధభావము లేకుండ, హిందువుల కలననే నిర్వహింపబడుటకు నిశ్చయింప బడినది. దొరతనమువారి విద్యా విధానము సంగీకరించుట యావశ్యకమైనను, దొరతనమువారియొద్ద నెన్నడు నొక రూపాయ ధైర్యము బుచ్చుకొనక సెంట్రల్ హిందూ కళాశాలయొక్క న్యాయతంత్రము కాపాడబడినది. మొదటినుండియు నీ విద్యాలయము ప్రజలవలననే పోషింపబడుచున్నది. దొరతనము వారికి దీని నిర్వహణమునం దేవిధమగు సంబంధమును లేక హిందువులవలననే నిర్వహింపబడునని చెప్పి యా సహాయము కైకొంటిమి. ఈపద్ధతుల ననుసరించి యిది స్థాపింపబడి, పోషింపబడుచున్నది.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడవలయునను నూహ ఆనరదిలు పండిత మదనమోహన మాలవియాగారికి తోచినది. ఈవిషయమును సెంట్రల్ హిందూకళాశాలా నిర్వాహకులు భాగ్యమోచించి, మాలవియాగారి యాదర్శము నెరవేర్చుటకై తాము యత్ని గురుటకును, సమయము వచ్చినపుడు వామంతయొ ప్రేమతో పోషించుచున్న విద్యాలయమును హిందూవిశ్వవిద్యాలయమునకు మూలంతురముగ నిచ్చివేయుటకును, సమ్మతించిరి.

విశ్వవిద్యాలయనిర్వహణమునకు గావలసిన నియమము లేర్పఱచుటకుముందు, దొరతనమువారు కోరినవరకును పోగు చేయుటకై పండిత మదనమోహన మాలవియాగారు తమ నిరుపమానముగు నుత్సాహమున, అమోఘముగు వాగ్ధరిని వినియోగపఱచుచు దేశాటనము గావించిరి. తమవారి గర్వమెంటువా రీ విశ్వవిద్యాలయమునకు మూలంతురముగా ప్రస్తుత విద్యాలయములలో నొకటి యుండవలయునని కోరినపుడు సెంట్రల్ హిందూకళాశాలానిర్వాహకు విద్యాలయము నొసగుటకు సమ్మతించిరి.

హిందువుల యాజమాన్యము క్రిందనుండు నొకప్రతిష్ఠాపన మూలమున హిందూ విజ్ఞానమును వెదకల్ల గొప్ప ఆదర్శముతో హిందూ విశ్వవిద్యాలయ సంఘమొకటి యేర్పడెను. దేశమునందలి హిందూమత ప్రముఖులలో ననేకు లిందుకేరి. ఎరుబదిలక్షల రూపుయల పఱచు చందాలు వేయబడినవి. కొన్ని నిబంధనలు తయారుచేసి దొరతనమువారి యామోహమునకై పంపిరి. మన వైసరాయిగా రీవిశ్వవిద్యాల యాధ్యక్షులుగ నుండవలెనను సమ్మతించిరి. అనేక ముఖ్యవిషయములలో వీరికి సూచకార మొసరిరి. కాని, హిందూ సంఘమునుండి సాలకులుగను, కార్య నిర్వాహకులుగను నెచ్చుకొన బడు సభ్యులకే సుపూర్ణముగు పరిపాలనాధికార మియ్య బడినది.

ఈ వివరములన్నిటిని నిర్ణయించుట నాయుద్దేశము కాదు. మతమును, నీతులను బోధించు హిందూ విద్యాలయము లన్నిటిని నీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయమున కనుసంఘముగా జేర్చు కొను నధికార ముండవలయునని మొదట నుద్దేశించిరి. ఇట్లొక న్యుటవలన గ్రమముగా జాతీయనిర్మాణమున, మాతృభాషనను ప్రబోధించు నొక మహాత్మ్యమును హిందూ విజ్ఞానాలయ మేర్పడుననియు, మతము, ప్రవృత్తికరమును, ఆయుష్మికదా యకమును నగు హిందూ మతావేశముచే వారి జాతీయభావము పర్యాప్తమగుననియు, భావించిరి.

ఈవిశ్వవిద్యాలయమునకితర విద్యాలయముల ననుబంధ ముగా జేర్చుకొను నధికారము ప్రభుత్వమువారిచేయుటకు నిరాకరించినపుడే ప్రభుత్వము కలిగినది. కాని యిది బాల్యమునందుండుటచే పెక్కు సంవత్సరముల వఱకు నీకార్యము వెరవేరదనియు, క్రమక్రమము లన్నిటిని చక్కఁబఱచుకొనిన పిమ్మట దొరతనమువారి నీవిషయమై కోరవచ్చుననియు, ననుకొని దీనికి సమ్మతించితిమి. మహమ్మదీయు లీయేర్పాటును నిరాకరించి నందున వారి విశ్వవిద్యాలయప్రయత్నము లంతటితో నంతరించెను. వీరు చేసినపరియోగాలనున్నదని తోచవచ్చును. దొరతనమువారి యేర్పాటు నంగీకరించుటచే మఱికొన్నిటిని మూపై ద్రోసిరి. వీనినెల్ల సంగీకరించుటచే మొదట మేము తలపోసిన యాశలన్నియు భగ్నమైపోవును. దొరతనమువారి ప్రతిష్ఠాపనమునకే హిందూవిశ్వవిద్యాలయమును పేరుదక్క మఱిమియు లేదు. ఇందు మొదటి అసర్థమేమన దొరతనమువారి విశ్వవిద్యాలయమును రాష్ట్రీయప్రతిష్ఠాపనముగ మార్చి ఒక లెక్కటి నెంట్లు గవర్నరు చాక్ సలరుగ నుండవలయునని, మాలా చాలమంది వైసరాముగారే చాక్ సలరుగ నుండుటకు సందేహించిరి. అయినను వైసరాముగారు ఆంగ్లేయులలో నుత్తమోత్తములుగైన నుండెదరు గదానని సంకుప్తి జెందితిమి. ఇక లెక్కటి నెంట్లు గవర్నరుగనో అట్టి సామర్థ్యములేక సర్వసామాన్యముగ నుండును. ఇదిగాక యిట్టివానికి పూర్వోద్యోగ వాసనలన్నియు నుండును.

మొట్టమొదట మేము పని ప్రారంభించి నపుడు సర్ ఆంటోని మాడ్జనెల్ గారు మమ్ముల రాజద్రోహులని నిందించిన సంఘటన ముఖవలెదు. మన యువరాజుగారును, యువరాణిగారును కాకి వచ్చినపుడు వీరు మాకళాశాలకు వచ్చి చూడవేగా, దయార్థి హృదయుడగు సర్ జేమ్సులాటచ్చిగా లెట్టి ప్రాధానము నిరాకరించికో మాజ్జ ప్రియమన్నది. లెక్కటి నెంట్లు గవర్నరుగారు నిరాకరించినను, నేను సాహసించి, స్వయముగ విన్నవించగా, యువరాజుగారే మాకళాశాలను చూడవలయుననివచ్చిరి. పిమ్మట “అనీలీ నెంటుమ్యుగారు ! మీరే గాలినివారని” లెక్కటి నెంట్లు గవర్నరుగారు ఛలోక్తిగా చెప్పిరిగాని, రాజదంపతులతోనైన వచ్చియుండలేదు. అమర్యాదములగు కొందఱాంగ్లేయులు హిందూదేశీయులపట్ల గావించుచుండిన పరువుపాలిన చేపలను గూర్చి, “ప్రభుత్వము వారికిని యూరోపియనులకును విజ్ఞాపనము” అను పత్రికను బ్రకటించి నందునకై 1910 సంవత్సరమున సర్ జాన్ హ్యూయెట్టుగారు నన్ను క్రిమినల్ గా పోలీసుకాటుచేయుటకు చేసిన ప్రయత్నములకు మా స్ఫురణమందున్నది. ఈ సందర్భమున మింటో ప్రభువుగారు సంబంధము కలుగజేసికొనుటవలనను, నాయవ్యాజ మిత్రులు గొట్టే గారు దారమనమ్మకాలై నాపత్నీయు నాదించి నందుననుతప్పించుకొంటిని. తరువాతను, సర్ జాన్ హ్యూయెట్టుగారి కార్యక్రమమును మఱువలేదు. దివ్యజ్ఞాన సమాజమునకును, నెంట్లలో హిందూకళాశాలకును, అభ్యుత్థులకు నేనపుడు ప్రకటించిన విజ్ఞాపనము నాయెదుటమన్నది. అందు తీసివేయ దగినదిగాని, పశ్చాత్తాపము చెందవలసినదిగాని, ఏమియు గనుపడదు కాని, మేము లె నెంట్లు గవర్నరుగారి యధికారము క్రిందనే ఉండి యుండినచో కాలేజిలో నాపదవినుండి తప్పించి యుండురు. మాస్వాతంత్ర్యమును బెల్లుటకును, వారి యధికారము క్రింద నీవిశ్వ విద్యాలయము నుంచు ప్రయత్నమును ఖండించుటకును, నీవిషయమును వివరించితిని.

లెక్కటి నెంట్లు గవర్నరును చాక్ సలరుగా నియమించి తగని అధికారము లుకల్పించిరి. ఈయనయిప్పుడువచ్చిన పండితుల నియమించవచ్చును. తీసివేయవచ్చును. ఇనస్పెక్టరులను బంపవచ్చును. పరిషత్ అధికారులను నిర్ణయించవచ్చును. ఇంతయే? విశ్వవిద్యాలయ నిర్వహణమునకు సంబంధించిన క్రమపథములలో సర్వాధికార మొనగబడినది. ఇట్టిస్థితియందు పాలకుల నాటక మెందు? వారి నెన్నుకొను శ్రమయెందు? లెక్కటి నెంట్లు గవర్నరుగారు చెప్పినట్లు చేయుటకు నె నేటుసభయోగి సిండికేటు సభయు, చాలును. గవర్నరు మెంటువారి విశ్వవిద్యాలయములక కల్లే మేయున్న హిందూ విశ్వవిద్యాలయము

నకు రెండుకల్లేములు పెట్టినారు. ప్రస్తుతమిదిబంధనల నన్నిటి నామోదించిన ముందేమీ కల్పించెదఱో చెప్పజాలను. కావున క్రమక్రమముండగానే మనము వీనిని నిరాకరింపవలయును. స్వేచ్ఛగా వెరుగుచున్న మా నెంట్లలో హిందూకళాశాలను లెక్కటి నెంట్లు గవర్నరుగారిచే పాలింపబడుటకు నేనొక నాటికి సమ్మతించను. ఇట్లుచేయుటవలన లోకులు మాయమైపోయిన విశ్వాసమునకు భంగముచేయుట అగును. ఒకవనికనిచెప్పి వనూలు చేయబడిన ద్రవ్యమును వేటికవిధముగా వినియోగించుట అక్రమము, ద్రోహము. నా ఆసన్యతమును పెల్లి గ్రాము మూలమున తెలియజేసితిని. నాతోడే సభ్యులును నిదేయభిప్రాయము పడుదురని నమ్మెదను.

గోదావరిజిల్లా కలెక్టరు.

రాజవోలుతాలూకా రయితుల సమావేశము.

ఈనెల 20 వ తేదీని గోదావరిజిల్లా కలెక్టరును, ప్రజాభిమానులును, నగు ఎల్విక్ దొరవారు రయితుల కష్టసుఖములు కనుగొనుటకై రాజవోలుకు విచ్చేసిరి. తాలూకాయొక్క నానాభాగములనుండి కొందఱు రయితులు కలెక్టరుగారికి తమ కష్టములు తెలుపుకొను నిమిత్తమై వచ్చిరి. తాలూకా తహసీల్దారు మంత్రి వెంగడ వరసింహము పంతులుగారు రయితులనెల్ల తమ కచ్చేరిలో సమావేశపఱచి, యెవ రేసంగతులు చెప్పవలసి ముందుగ గమనించిరి. తరువాత వీరందఱు గలసి కలెక్టరుగారు బసచేసిన బంగాళాదగ్గరకు పోయిరి. సభ ప్రారంభమగునప్పటికి, 4 గంట లయినవి. తరువాత నీ ప్రశ్నల కేసమాధానము లివ్వబడినవి:—

దుద్రాజు పద్మరాజుగారు:— గవర్నరు ఆక్విడెప్టు చాల సన్నముగాను, మెరకగాను, నున్నదనియు, అందువలన బొబ్బర్లకనుంచి ఆక్విడెప్టువరకు పిస్తారము నీరుండి దిగువను లేకున్నదనియు, అందుచేత పయి కాలువలో నీరెక్కువ ఉన్న బెల్లంపూడి వైరునుంచి మురుగు కాలువకు పడలుచున్నారనియు, ఆక్విడెప్టును వెదల్చుచేయ వీలులేదు కాబట్టి ప్రక్క గోడలు యెత్తు చేయించుట యుక్తమనియు, చెప్పిరి.

కలెక్టరుగారి జవాబు:— ఆక్విడెప్టు చాల ప్రాంతి ఇప్పుడు డి. పి. డబ్లియు, వా రెవిధములను పనిచేయలేదు. విప్పకట్టుట చాలకష్టము. గోడ లెత్తుచేసిన యెడల క్రిందబలము చాలదు. ఒకవేళ నెత్తుచేసిన వరదగోలులో గోదావరి ఆక్విడెప్టు పయించుచి పొట్టి పోవుటకు వీలులేదు.

మొండేపు లంక.

మొండేపులంక లాకు కలెక్టరులను రాత్రులెత్తివేయుటకును బెల్లంపూడి వైరు నెత్తుటకును కోరగా దీని విషయమై డి. పి. డబ్లియు వారికి వ్రాసెదమని దొరవారు నెలవిచ్చిరి.

కుండతూర్లు.

కుండతూర్లులో నాలుగు అంగుళముల తూర్లు ఉపయోగము లేదనియు, వీనిని దీసివేసి ఆలు అంగుళముల తూర్లు పెట్టించ వలసినదనియు కోరగా ఇదివఱకు నాలుగు అంగుళముల తూర్లు తీసివేయుటకై కాన్పు రెన్సులో నిశ్చయింపబడినది. అప్రకారము జరిగినదని తెలిచితిమి. ఇంకను నివి యున్నవా? అనిశ్చి దొరవారు ప్రశ్నించినమాటకు రయితులందఱు నేకగ్రీవముగా నివియుంకను గలవనిరి. దీనివిషయమై విచారించెదమని కలెక్టరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

డెల్టానూపరిం పెండెంటులు.

నీటి సప్లయనిగురించి డెల్టానూపరింట్ల వై అధికారముండక రివిన్యూ అధికారులలోరు 200 లు పయిదీతము గలవారివై ఉంచవలయుననియు నిప్పటి యేర్పాటు వలన రయితులకు చాల చిక్కులు కలుగుచున్నవనియు పద్మరాజు గారు రనిరి.

ఈ నీటి సప్లయ పెద్దఅధికార కియ్యకలసినదనియు, వై అధికారము నీరిమ్మని ఓమరునీయరుగారికి వ్రాసిన యెత్త పలసనకూము తెల్పులేదు. తాలూకాకడ గ్రామములకు నీరు లేదు. సవడివిజనలు ఆసీసరుగారికి చెప్పకొనిన క్రిందివారలకు వ్రాసెదమని చెప్పారు. కాబట్టి రివిన్యూవారి అధికారము క్రిందనుంచవలసినదని అల్లూరి జల్లి నరసింహారాజుగారు చెప్పిరి. పల్లపు భూములకు మెరక భూములకు నొక్కరితి తూరలేయుంచి ఆవిధముననే నీరిమ్మ చున్నారనియు, పల్లపు భూములకు నీరుండి మెరక భూములకు నీరుండుట లేదనియు, మెరక తూర్లు పెద్దవిగా పెట్టకలయుననియు, నాగుల్లంక కాపురములు ఆరుమిల్లి బుల్లి సుబ్బారావుడుగారు చెప్పిరి.

జవాబు:— మొట్టమొదట కాలువలు త్రవ్వినప్పు డీకుండుతూరల పద్ధతిలేదు. ఇప్పుడు వచ్చినది. అందువలన నీ యిబ్బందివచ్చినది. దీనిని గురించి వ్రాసెదము. రామచంద్రపురం తాలూకాలోకూడ అయిదు సంవత్సరములనుండి యీ యేర్పాటువచ్చినది. ఇందువలన గలుగు చుండిన యిబ్బందులు క్రమక్రమముగా నివారింపబడును అని కలెక్టరు గారు చెప్పిరి.

పల్లపు రేట్లు.

ప్రశ్న:— పల్లపు భూములు మెరకచేసి తీసివేస్తే రేట్లు వేసిన యెడల వానికి పల్లపురేట్లు తీసికొను చున్నాడు. ఇది చాల అన్యాయమని పద్మరాజుగారు చెప్పిరి.

జవాబు:— నెటిలు మెంటు కాలములో పల్లపునాగు ఆలుతరువాత మెరక చేయబడిన భూములు తిరుగా నెటిలు మెంటు వరకు పల్లముగా నేయుండును. మార్పు వీలులేదు. బుద్ధి పూర్వకముగా మెరక చేసికొనిన పల్లము మెరక కానేరదు.

నీటిదరఖాస్తులు.

ప్రశ్న:— నీటిదరఖాస్తులకు ఒక నిర్ణయకాలము లేకుండ నెప్పుడుపట్టిన అప్పుడు నీటిప్పించవలయునని ఆరుమిల్లి బుల్లి సుబ్బారావుడుగారు చెప్పిరి.

జవాబు:— దరఖాస్తులకు నిర్ణయకాలము లేకున్న వీలులేదు. ఎంతభూమికి ఎంతనీరు కావలెనో అందుకుముందుగా దరఖాస్తులున్న గాని తెలియదని దొరవారు నెలవిచ్చిరి.

ప్రశ్న:— ఇదివరలో నీటి దరఖాస్తులు అయిదులో నుండి రయితు నీరసము వలన నీరు విడుదల యిచ్చిన భూములకు తిరిగి నీటి దరఖాస్తు చేసిన దానిని గయిరు మంజూరు చేయుచున్నారు. అని నన్ను నారాయణస్వామి గారు చెప్పిరి.

జవాబు:— ఇటువంటి విషయములలో స్పెషలు నీటి దరఖాస్తులు ఒక అర్జీతోకూడ నుండవలయును.

బల్లకట్టులు.

ప్రశ్న:— ప్రతి గ్రామమునొద్దను కాలవలోని బల్లకట్టులకు రు 50 లు ధరావతు నియ్యుచియెడల ఆ గ్రామమునకు బల్లకట్టుల నియ్యవని డి. పి. డబ్లియువారు నెలవిచ్చినారు. ఇందు వలన చాల కష్టముగనున్నదని ఆరుమిల్లి బుల్లి సుబ్బారావుడుగారు చెప్పిరి.

జవాబు:— ఇదివరలో నీటి డిపోజిట్లు లేకపోవుటచేత బల్లకట్టులు నిర్ణయస్థలములలో రాత్రులు జాగ్రత్తగా కట్టకవలసి వేయుచున్నారు. ఇవి రాదారిపడవలకు, ఉద్యోగముల పడవలకు తగులుచున్నవి. కాబట్టి గ్రామస్థు లిప్పుడు జాగ్రత్తగ నుండుటకై యీ డిపోజిట్లు పెట్టిబడినవి. ఈవిషయమై యింజనీయరువారికి వ్రాయించెదము. కాని ఏ గ్రామము బల్లకట్టులు అజాగ్రత్తగాను, లేమరమ్మతుగాను నుండునో ఆ గ్రామమువారికి అంతటనుంచి డిపోజిట్లులేకుండ నియ్య వీలుండదు.

వ్రాందిమాపు.

ప్రశ్న:— రాజవోలులోని వ్రాందిమాపు తీసివేయుట వలన ఔషధములకును కలరాకును, ప్రసవమైన స్త్రీలకును వ్రాందిదొరకక ప్రజలు చిక్కుపడుచున్నారు. కాబట్టి యీ మాపు నుంచవలయునని ఒక మహాశున అర్జీని మార్కెట్టి చిన వెంకట్రాయుడుగారు దాఖలుచేసిరి.

జవాబు:— ఈ విషయమై జిల్లాబోర్డు వారికి వ్రాసి కొనవలయునని కలెక్టరు వారనిరి.

కల్లెలడిపో.

ప్రశ్న:— రాజవోలులో గవర్నరు మెంటువారు కల్లెల డిపో ఉంచవలయుననియు లేదా కలవనగయిరాలు రాజగినకుల్లిమండ, బల్లెలంక వగయిరా గ్రామములకు రోడ్డు ఆయన వేయించ వలయుననియు కోడి వెంకట్రాయుడుగారు చెప్పిరి.

జవాబు:— ఇదివరలో నుండిన గవర్నరు మెంటు డిపో తీసివేయబడినది. వై గ్రామములకు రోడ్డు వేయుటకై తాలూకాబోరు వారికి ద్రవ్యము లేదు. గ్రామస్థుల కిష్టునున్నచో లాభిండు నెన్ను కొంచెము పాచ్చుచేసి, యే గ్రామము సాము ఆ గ్రామములోనే నూతులకు రోడ్లకు ఉపయోగించెదము.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి యుపన్యాసము

గుంటూరునుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

“రాష్ట్రీయాదర్శములు, జాతీయాదర్శములు” అను విషయమును గూర్చి గత సోమవారమునాడు గుంటూరు హైస్కూలునందు శాస్త్రులపూర్వ మహోపన్యాసము గావించిరి. వారివాగ్దారణియు వారిభాషామృదుత్వమును సభ్యుల నాకర్షించినవి. పిన్నలు పెద్దలందఱును విచ్చేసిరి. శాస్త్రులవారు “ఇండియన్ రిప్బ్లికన్” అంశాధ్యక్షమును నిలిపివేయుదని

అడవునకు నడికీపుకాలములో ఇంత యభివృద్ధి జేయునో
హించియుండదు. కాని వారి కేలుగుదేశమందలి పర్య
తులలో ఆంధ్రోద్యమభివృద్ధి కనబడరాదని గతిగి
యు. కాని మొక్కలెల్లమున స్వయముగ గ్రహించగలిగిరి.
అందువలననే గుంటూరు పురపాలకులకు తమను గూర్చిగలిగిన
యభిప్రాయములనుమాన్పి తమ సదభిప్రాయములను బోధిం
చుటకు వచ్చితిని నుడివరి. వారియుపన్యాసము ఆంధ్రరాష్ట్ర
వాదుల యుపన్యాసమేయని భ్రమకలుగఁ జేయకమానదు.
హిందూదేశమంతయు ఏకజాతియగుట యసంభవమనియు సమ
గ్ర భారతజాతియే సాధ్యమనియు నట్టి ఫలముగాంచుటకు
ఆంధ్రరాష్ట్రవాదులు సత్ప్రియత్నములు సలుపుచున్నారని
ను, ఆంధ్రరాష్ట్ర వాంఛ హద్దించిగారి ప్రకటనపత్రిక
నాధారపడియున్నదనియు, రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనకు
ఆంధ్రరాష్ట్రముక సాహసమనియును, ఆంధ్రదేశములోని
యున్నతోద్యోగములను అల్పయుద్యోగములను ఆంధ్రులే
యనుభవించుట యక్షమనియు, భావచాగుగ గుర్తెరిగిన
ఆంధ్రులే ఆయుద్యోగములకు నియమింపఁ బడిన ప్రజలకు
శ్రేయస్కర మనియు, అణవలు ఆంధ్రదేశములో తిన్నగా
ప్రవర్తించుట లేదనియు ఆంధ్రులతో వారు కలసి మెలసి తిరు
గుట లేదనియు, ఆంధ్రోద్యమము సమద్యమ మనియు నొక్క
వక్కాణించిరి. కాని, ఉపన్యాసాంతములో గోడమీది పి
వాటముగ దాటవేసిరి. హిందూదేశము భావనుబట్టి విభజింపఁ
బడుననియు, ఆంధ్రరాష్ట్రము ఎన్నటికైనను లభించననియు
తమదృష్టికి ఎంతమాత్రము గోచరంచుట లేదనియు, ఆంధ్రరా
ష్ట్రానికి యెటులున్నను ఆంధ్రులకును అణవలకును ఈయద్య
కాలముందు వైషమ్యములు తప్పననియు నుడివరి. వారు
మొదటనుడివిన యంతములనుబట్టి చివర ముగింపు పాత్రు
భూతముగా నెటుల చెప్పగలిగిరో యూహించుట కష్టము.
ఆంధ్రులు ప్రత్యేకరాష్ట్రముకొరకు పాటుపడుచున్న యెడల
అణవలకును వీరికిని మనస్సుల్లేందులకొ? ఆంధ్రుల యభివృద్ధి
కై చేయుచున్న సత్ప్రియత్నముల వల్ల అణవలకు కొంత
నష్ట ముండవచ్చును. కాని అంతమాత్రము వలన ఆంధ్రుల
నభివృద్ధి మానుకొనుదని కాన్తులుగారు నెలవిచ్చెదరా? ఆంధ్రరాష్ట్రము
సాధ్యముకాదని వారూహించ నేల? వారికి
వందము లాచరించుచు కొండ వెంకటప్పయ్య పంతుల
వారు నుడివినట్లు, భావను బట్టి ఇది వరకే వంగ
విహారదేశములు విభజింపబడినవి. 11 జిల్లాలుగల యాంధ్ర
దేశమును రాష్ట్రముగాఁ జేయుటకు 17 లక్షల వైసున్న
యాంధ్రదేశీయుల మొదను దొరతనమువారు నిర్లక్ష్యముతో
తృణీకరించెదరా? కాని స్వదేశ సంస్థానము లొక ప్రతిబంధక
ముట! స్వదేశసంస్థానములు బ్రిటిషు రాజ్యములో కలిసినంత
వరకు ప్రత్యేకరాష్ట్రము చేయఁగూడదా? అవిశంకును కలి
యుట యెన్నటికిని సాధ్యపడదు. కాని అవి కలియక పోయిన
చో ప్రతిబంధక మేమి? పరిపాలన విషయములో తక్కు
మిగిలినయన్ని విషయములలో నైజాములోని యాంధ్రులను
బ్రిటిషురాజ్యమునందలి యాంధ్రులను కలసి పనిచేయ
వచ్చును. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడినయెడల వారిక్కడ
విద్య నభ్యసింపవచ్చును. భాషాభివృద్ధి విషయములో మధ
యులుకు కలసి పని చేయవచ్చును. శ్రీనివాసకాన్తులవారు
ఆంధ్రరాష్ట్రముయొక్క న్యాయము భాగుగ గ్రహించినప్ప
టికిని, వెనుక వారు ఇండియన్ రివ్యూలో వ్రాసినయంశములను
నిష్పటిమాతనాభిప్రాయములను ఎటులయినను సమన్వయించ
వలయునను నుద్దేశముతోఁ గష్టపడుచున్నారు. కాని యందు
వలన పరిహాసపాత్రులగు చున్నారేమో యను సందియము
గలుగుచున్నది.

కోర్టు వ్యవహారములు.

చెన్నై ప్రెస్ పోస్టు.

ఉప్పుకంపెనీని మోసముచేయుట.

(జడ్జిను ఏలింగు శేషగిరి ఆయ్యగారు యెదుట)

పి. నరసింహము కాకినాడ జగన్నాథుక పురములో
ఓరియంటల్ సాల్ఫర్ కంపెనీకి జేరిన గార్డెగువారి క్రింద
గురుస్తా. డి. ఎల్లయ్య అను నతడు సాల్ఫర్ డిపార్టుమెంటులో
వెటి ఆఫీసరు. పి. అప్పలస్వామి పంకంపేటిలో నొకరి.
1918వ సం.ఆగస్టు 27 వ తేదీన 397 ఉప్పుబస్తాలను తూనిక
వేసి 20 మణుగులను దుర్బుద్ధితో నెక్కువగా తూచించి
వారని స్వామిద్రోహము క్రిందను, అసలుకంటే తూనిక

యెక్కువగా తూచినారని సాల్ఫర్ ఆఫ్ఫీ క్రిందను వీరి మీద
నేర మాటోపంబ బడెను. కాకినాడ జిల్లాకోర్టు మేజిస్ట్రేటు
గారు వీరికి శిక్షలను విధించిరి. శేషము జడ్జిగారి కవీలు
జేయగా, అజాగ్రత్తగా తూచినారు గాని స్వామిద్రోహపు
చింత లేదనియు, అందువలన ఉప్పుచట్టము నతిక్రమించ లేదని
యు శిక్షలను రద్దుపఱచిరి. గవర్న మెంటువారు దీనిమీద
అపీలుచేయగా శేషము జడ్జితో వైన్యాయమూర్తు లేకీభవించి
గవర్న మెంటువారి అపీలును గొట్టివేసి, శిక్షలను రద్దు చేసిరి.
ఈ యశీలు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు వలన వాదించబడెను.
ముద్దాయిల పక్షమున న్యాయవాది జి. వేంకటరామయ్యగారు.

మధురమినాక్షి దేవస్థానములో పూజ.

(న్యాయమూర్తులు, వారెను కుమారస్వామిగార్లు యెదుట)

మధుర మినాక్షి దేవస్థానములో జరుగు మాణిక్యవాచ
కలీలయను పూజను చేయుట కధికారము కలవారు నిజ
మయిన కొనుగైయెనియు, తామ పూజను 1925 మొదలు
1906 వరకు జరుపుచున్నామనియు, 1906 లో బ్రిటీషు
కాశికర్ కెట్లకును ఈ పూజచేయుట కధికార మొసంగుట
వలన తమ ప్రత్యేకానుభోగములు నశించినవనియు మధురజిల్లా
కోర్టులో వైఖ్యులు వ్యాజ్యము జేచిరి. ఇది సివిలు సంబంధపు
కేసుకాదని జిల్లాజడ్జిగొట్టివేసెను. హైకోర్టుకు అపీలుచేయగా “పె
యంటులో వ్రాయబడిన సంగతులు అగమ్య గోచరముగా
నున్నవని, న్యాయాధిపతులనిరి. “అపీలుకోమట్ల అను భోగములు
కాశికర్ కెట్లకును పూజార్హత నొసంగుటవలన పోయినవి. ఈ
వైయంటులోని సంగతులు రుజువుయిన యెడల సివిలు వ్యా
జ్యముకు కారణములేదని మేమనజాలము.” అని న్యాయాధి
పతులని వైయంటు సరిగానుండకుండుట లోపమని జెప్పి అపీ
లును తీసివేసిరి. ఎవరిభర్తులువారు భరింప వలయును.

భర్త మృతివొందిన పిమ్మట భార్య ప్రసర్తన చెడ్డదయినచో విల్లులో వ్రాయబడిన ఆస్తిహక్కు ను రద్దుచేయ వచ్చునా?

దక్షిణ కాకరజిల్లాలో నొక భర్త భార్యకు తన
యాస్తి ఆమె జీవించియుండగా పోషణమున కొనసగిల్లు
వ్రాసి యిచ్చి వెళ్లెను. ఆయన మృతివొందిన తరువాత భార్య
వ్యభిచారిణి యగుటచే ఈ యాస్తి ఆమెకు చెందరాదనియు,
హిందూవిశేషములు తాము భరణమును బోందుటకు పూర్వము
నిర్ణయమున జీవితమును గలిగి యున్నారని యజ్ఞప్రమాట
అవసరమనియు జిల్లాజడ్జిగారు తీర్మానించి ఈ కేసులో భార్య
కు ఆస్తిచెందరాదనిరి. ఇంతకు పూర్వము మధురకేసులో
ప్రీతికాన్సులులో హల్లును ప్రభువు తిర్పుజెప్పినట్లు వీలులో
నుదాహరింప బడెట్టి వ్యవహారములను, వరతులను దీసికొని
ఈమె నడత చెడ్డవామనిచిదా యని విచారించుట కధికారము
లేదని న్యాయమూర్తులు తయర్చి, సదాశివఅయ్యగారు జిల్లా
జడ్జిగారి తీర్పును రద్దుచేసి, విశేషపురుష విల్లుప్రకారము ఆస్తి
యయ్యవలయు ననిరి.

జాడ్జిటువును సోలీసుకోర్టు.

నడ్రముల కేసు.

(మాన్యుగారి యెదుట)

వి॥ శ్రీరాములుకెట్టి అనువర్తకుడు పెరంబూరులో
నుండు శ్రీనివాసులుస్వామియుండు అను నతనిమీద 6250 రూ॥
లు వివాదగలరాళ్లను దుర్బుద్ధితో దీసికొని అపహరించినాడను
దోషాలోపణమును జేసెను. జూలయి 30, 1913న వీరిద్దరికిని మధ్య
నుండు భాతాసిసలయ 7718 రూ॥ లు ఫిర్యాదికి ముద్దాయి
భాకియున్నదని తేలగా పెరంబోలోనున్న తనయాస్తియొక్క
దస్త్రాజేబులను తనభా క్రిందనుంచి మొత్తమునకు ప్రాసునకి
నోటును నాయకువ్రాసియచ్చెను. కడచిన 23 వ డిసెంబరున
ముద్దాయి ఫిర్యాదీనదకు వెళ్లి తనకు చాలారాళ్లు కావలసి
యన్నవనియు మంచిలాభము వానినమ్ముటవలనరాగలదనియు,
ఫిర్యాది పూచీవారివైన వానిని తీసియిచ్చియెడల వారము
నినములలో సొమ్ము తీర్చెదననియు జెప్పెను. ఫిర్యాది హం
టులోడ్లో టి॥ పి. వెహతా అండు సహుగార్లవద్ద 4-
1-4 కాళ్ల డయ్యండులనుదీసి యిచ్చెను. తమవార ఎన్ని
ర్యాయము లడిగినను ముద్దాయి సొమ్మియలేదు. ఈప్రము
లను ముద్దాయి కోసి నగలుగ చేయించి వాటిని నుమారు 8000

లకు॥ పి॥ కృష్ణయ్య కెట్టియను నొకరియొద్ద తా కట్టుకు
వెట్టెనట. 24 కాళ్ల వజ్రములను 1500 రూ॥ లకు పి॥
రంగయ్యకెట్టిగారివద్ద తనభా వెట్టెను.

ఫిర్యాదికోర్టున కల్లా గురుస్వామికెట్టిగారు, ముద్దాయి
పక్షమున రిచ్చినుండే, పి॥ నరసింహఅయ్యగారు వాదించు
చుచున్నారు; కేసు జరుగుచున్నది.

ఎగ్జిక్యూటర్లు

(జడ్జిగారియెదుట).

మెడ్డవేల్ అండు కంపెనీలో గడచిన ఫిబ్రవరి నకు
పనిని జేసి దానిని మానుకొని యిప్పుడు యితరులను మోసము
చేయుటవలనను, బిచ్చ మెత్తుటవలనను జీవించుచున్న శేషము
క్రాఫర్టు మెకంజి అను నతడు పనిపాటలు లేక వృథా కాల
జేషము జేయుచున్నాడని పోలీసుసభ ఇన్స్పెక్టరు స్వామి
నాథయ్యగారు నేరము మోపిరి. ఇద్దరు ముగ్గురు యూరోపి
యను సాతులు ముద్దాయికి ప్రతికూలమయిన సాక్ష్యమిచ్చిరి
ప్రాసిక్యూటర్ కేసు ప్రార్థియిన తరువాత మెడ్డవేల్
కంపెనీ మేనేజరు హూపరుగారు ముద్దాయిని ఆస్ట్రేలియాలో
జీవించుటకై నలుగు రయిదుగురు స్నేహితులకులిసి చందాలు
వేసికొని పంపనున్నారనియు, వారు దేశము వదలునంత వరకు
తమ జామీనుమీద విడుదల జేయవలసినదనియు గొరగా మేజ
స్ట్రేటుగారు హూపరుగారివద్ద 100 రూపాయల స్వంత
జామీనుదీసికొని ముద్దాయిని వదలివేసిరి.

దొంగసానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరు

చెన్నై ప్రెస్ పోస్టు ప్రతీక ఆఫీసులో ప్రతీకలయిండ్ల
వద్ద నిచ్చు సేవకుడుగానున్న మహమ్మద్ గులాం ఆలి అను
నతడు తన యింటనుండి కనుపడకుండుదోయిన డి. బి అనుపిల్లను
తిరువల్లి క్షేణిలో మహమ్మదీయ గృహములలో వెతకుట
కయి బయలుదేరి ఇండ్లలో మునిసిపాలిటివారి ఆజ్ఞలప్రకా
రమున్న వావులను మూసివేయించుట కయినచ్చిన సానిటరీ
ఇన్ స్పెక్టరునని చెప్పుచు ప్రవేశించెను. తిరువేంగడ మొదలి
యారను మునిసిపలు ఓవరుసీయరు దీనిని కనుగొని పోలీసు
వారికి దెలుపగావారు వానిని పట్టుకొనిరి. దండనాధికారి
యెదుట గులాం ఆలి తప్పుచేసినని ఒప్పుకొనెను. మేజిస్ట్రే
టుగారు వానికి 25 రూ॥ లు జరిమానాను లేనయెడల నెల
కరిన శిక్షను విధించిరి.

10 వ తేదీ రాత్రి హంటుగోడ్డలోని ఎల్క్విక్ గోడెట
రులో ప్రదర్శనము జరుగుచుండగా అల్లరిజేసి ఆటనాపినాడని
ఆరవమను వానిమీద డివిజన్ పోలీసువారు నేరము
మోపగా నాలుగవ వ్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు నారాయణ
మినకగారు ముద్దాయికి ఎగ్జిక్యూటర్లు పోలీసుకోర్టులో 5 రూపా
యలు జరిమాన విధించిరి.

ఒక క్రొత్త బాక్సరు.

అడ్వకేటు జనరలుగారి సిఫారసుమీద అమిరద్జీక్
ఎం. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి, చారిస్రు ఎల్ లాగారు జడ్జులు
వారెను, కుమారస్వామి శాస్త్రిగారివలన చెన్నై ప్రెస్ పో
స్టులో నడ్వోకేటుగా జేర్చుకొనబడిరి. అమిరద్జీక్ గారు సాల్ఫర్
ఆఫీసరీ. ఆసిస్టెంటు కమిషనర్ రయాజ్జీక్ గారి కొమారుడు.

వేపారామేశం డి. ఎ., డి. ఎల్., గారి సిఫారసుమీద
ఎ॥ గజేంద్ర డి. ఎ., డి. ఎల్., గారు చెన్నై ప్రెస్ పోస్టు
వకీలుగా శ్రీవారలవలన జేర్చుకొనబడెను.

ఎ నరసింహ చారియార్ డి. ఎ. డి. ఎల్. గారు
వకీలు॥ వి. శ్రీనివాసయ్యగారి సిఫారసుమీద జడ్జులు
వారెన్, కుమారస్వామి శాస్త్రిగారియెదుట హైకోర్టు
వకీలుగా జేర్చుకొనబడెను.

నో టీ సు.

గుంటూరుపురమందలి ఆంధ్ర నివసత్రికకు చందావారు
లుగ నున్న వారికి 505 పత్రికలు చేరనిచో గుంటూరుకాలేజీ
ఉపాధ్యాయులగు పాలపర్తి రామమూర్తిగారికి గ్రానికెల్లెసి
కొనవలసినది. విడిపత్రికలు కావలసినవారు అప్పుడొచ్చి
వారివద్దనే కొనవచ్చును. విడిపత్రికలు పీఠలలోగూడ విక్ర
యింపబడును.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ వ్రావణ శు ౧

శుక్రవారము.

హిందూ సర్వకళాశాల.

జాతీయ విద్య.

హిందూ సర్వకళాశాలను గురించి సర్వజనాభిప్రాయ బట్టరుగారు దర్భంగమహారాజుగారికి వ్రాసిన యుత్తరములో ఆసర్వకళాశాల యొక్క యంగ నిర్ణయము వర్ణింపబడినది. మహమ్మదీయ సర్వకళాశాలకు గవర్నరు జనరలుగా రధ్యక్షులుగ నుండుట నుద్దేశించి యు వారెచ్చట నో యుండుటజేసి తగిన తనిఖీకి సందర్భముండదని తీర్మానించుకొనినారట! అందుచే హిందూ సర్వకళాశాలకు సాయుక్త పరగణాల కౌన్సిలు గవర్నరుగా రధ్యక్షులుగా నుండవలెనట! వీరెంతో యధికార ముగలేదు. ఉపాధ్యక్షులను నేమించుట, సర్వకళాశాలకు సంబంధించిన ఉద్యోగు ల్లివా రుండవలసినదని యు పని యిట్లు నడువవలెననియు నిర్ణయించుట, విద్య బాగుగా నేర్పుచున్నారా లేదా యని తనిఖీచేయుట, ఉపక్రమ నిబంధనలను వానిలో ముందు కలుగు మార్పులను మంజూరు చేయుట, సర్వకళాశాలకు బడి పనిచేయనుండు కళాశాలల నిష్పయించుట, విద్యాపద్ధతులను వాని వ్యాప్తిని మంజూరుచేయుట యనునీమాత్రపు శక్తులున్న చాలునట! వైసరాయి యంతటి నున్నాపభవ కంటే నుపయుక్తుడని సాధారణముగా ఐ. సి. ఎస్. మాత్రుడగు లెఫ్టినెంటు గవర్నరును అధ్యక్షుని చేయుట, ఆతనికి తిరిగి నిరంకుశాధికారము కోరుట, నిజముగా హిందూ సర్వకళాశాలచేసిన మహాపుణ్యఫలము లేకాబోలు. మతము నుద్ధరించి జాతీయతను నిలుప నెంచి యుత్సాహబలమున 80 లక్షలు ప్రోగుచేసిన మదనమోహన మాళవీయాగారి కిదియే గుచించునో? ఇతర నాగరక దేశములలో ప్రభుత్వాధికారము సర్వకళాశాలలపై లేదు. ప్రసిద్ధాంగ విద్యాశాస్త్రజ్ఞులు ప్రభుత్వాధికారమునకు లోబడిన సర్వకళాశాల లనగదాయకములని ఖండించి యున్నారు. హిందూ విశ్వవిద్యాలయము వాటిని నిర్బంధములకు లోనగుటకంటే స్వతంత్రపత్తిసాహసను నెలకొల్పి పనిచేసి చూపి ప్రభుత్వము వారి యంగీకారమును సంపాదించుట యుతమ పద్ధతి యని మాకు దోచుచున్నది. ఆనిబిసెంటుగారు ఇదేవిధమున భిప్రాయపడి తాము ప్రభుత్వము వారు నియోగించిన నిబంధనములను ఒప్పుకొనుట లేదని తృప్తివార్త నిచ్చియున్నారు. స్వతంత్రించి పనిచేయుట యుత్తమ మార్గమని నిన్నటి ప్రతికలో ప్రకటించి యున్నారు. మీరు ప్రారంభించిన యుపక్రమ మందఱకును సమ్మతమే యగుననుటకు సందేహములేదు. మీరు నిష్ప్రవాసిన వ్యాసములోని కొన్ని విషయములను బట్టి వీరమనస్సులో నిప్పటి ప్రభుత్వ విద్యాపద్ధతియే ముంగురానుండు స్వతంత్రసర్వకళాశాలకు గూడ నాదర్శముగానున్నట్లు తోచుచున్నది. ఈనగరము నందలి పచ్చయప్ప కళాశాలను కాశీపురము నందలి సెంట్రలు హిందూ కళాశాలను నుదాహరణములుగ నొంచుటయు మనము దేశములోని యుత్తమ బాలురను నశము చేసి కొనినయెడల ప్రభుత్వము వారు తమనాక

రులకును నుత్తములనే కోరువారగుట చేత వారు మనవిద్యాలయములకు సంగీకారమిచ్చి తీరవలసి వచ్చుననియు కట్టముల కొరకు మన విద్యార్థులకు అంగీకారమిచ్చి సంపనచ్చుననియు నీమాత్రపు స్వాతంత్ర్యము మొదటి కొలదికాలము ప్రభుత్వపు సేవ నాసింపక తమ విద్యలను మన విద్యాలయములకు బాపుటకై జనుల యుత్సాహమును బురికొల్పిన జాలుననియు వాక్యములు కావచ్చుట చేసి ఆనిబిసెంటుగారు ఉత్సాహమున నుండిపోయి పద్ధతులను బూర్ణముగా వినుర్పించు కొనలేదని కానవచ్చుచున్నది. మనము పనిచేయ వలసినది నిజమే. ప్రభుత్వపు వారి యంగీకారమును లాగవలసినదియు నిజమే కాని ప్రభుత్వము వారు త్వరలో మన స్వతంత్ర ప్రయత్నముల కంగీకార మిత్తురని గాని మన విద్యాలయములలో చేరు ప్రతివిద్యార్థియు నాంగభూమికి పోగలడని కాని విశ్వసించుట పొరబాటుగను. ప్రభుత్వసేవను కోరక స్వతంత్ర జీవనము చేసికొన నాధారముల వారే మన విద్యాలయములకు కొన్ని సంవత్సరముల పట్టురావలసి యుండును. చదువు జ్ఞానమునకు మాత్రమే గడించి ఇతర విధముల జీవించగల యాస్తియుతులు మన దేశములో మిక్కిలి తక్కువ. కావున స్వతంత్రించి విద్యాపద్ధతి నేర్పరుపబోవు నీ సమయమున తొందరపడి బాలురకు జీవితమున కాధారము కాని విద్యను నెలకొల్పినలాభముండదు. దేశభిమానమును, నుత్సాహమును, నిరంతరక్షుభాబాధితుని యగు నిలువ జాలరు. విద్యావంతులయి బుద్ధి మంతులై జాతీయ నాయకు లనిపించుకొని ధన వంతులై యుండు వారికే ఇప్పటివిద్యా పద్ధతుల పైనుండు భ్రమతొలగలేదు. ఆ పద్ధతులపై నాధారపడి యుండు వ్యక్తులము నాగులయు మాయ చెడలేదు. కాని ప్రస్తుత విద్యాపద్ధతిని గురించి సామాన్యముగా నసంతృప్తి మాత్రము కలిగి యున్నది. స్వతంత్రజీవనమునకు మార్గముచూపు విద్యాపద్ధతి యొకటి నెలకొనిన బాగుండునను నాశలు ప్రబలియున్నవి. అనేకులు ఇచ్చట సారస్వతము నూత్రము నేర్చి కంటిలో కొలచుటగాని చేతిలో చెక్కుటగాని యెఱుగకున్నను విదేశములకుపోయి పరిశ్రామికవిద్య నేర్చుకొని రాబయత్తించుచు క్రిందుమీగులగుచున్నారు. మరి కొందరు వైద్యవిద్య పరదేశములలో నేర్చుకొని వచ్చి యిచ్చట నలుగురికి మందిచ్చి బ్రతుక యత్తించుచున్నారు. దేశమున మన ప్రభువులు ప్రారంభించిన పరిశ్రామిక విద్యావ్యాప్తిగాని పద్ధతులుగాని ఘోషితములు గావన ఖండినములు బయలుదేరి యున్నవి. దేశమంతటను పరిశ్రామిక విద్యాప్రసంగములు నిండియున్నవి. కావున నీవెట్లబోవు సర్వకళాశాల ప్రభుత్వపు సర్వకళాశాలలపనిని పూర్తి చేయవలయు ననినయెడల ఆసర్వకళాశాలలలో వలె వట్టి సారస్వతముతోగాని ఫలరహిత ప్రకృతి శాస్త్రాభ్యాసముతోగాని తనివిజెందిన చాలదు. ఇదివరకే 80లక్షలు ద్రవ్యము హిందూవిశ్వవిద్యాలయమునకును సుమారామ్మకు ధనము మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమునకును వచ్చియున్నది. సాధ్యమైనయెడల దీనినంతయు జేర్చి యొక్క పరిశ్రామిక విశ్వవిద్యాలయ మేర్పరచుట యుత్తమము. అందు మహమ్మదీయులకు మహమ్మదీయ మతము హిందువులకు హిందూమతము నేర్పవచ్చును. ఇది పాసగుకున్న నింకను కొంత పాటుపడి రెండు విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపించినను స్థాపింపవచ్చును. పరిశ్రామిక విశ్వవిద్యాలయ ముట తోడనే అంతయు మొదలపడిన పరిశ్రమ యనుకొనరాదు. సారస్వత, ప్రకృతిశాస్త్ర, పరిశ్రామిక విద్యల మూటిని సమైక్యము చేయు సర్వాంగ

గ సుందరముగు విద్యాపద్ధతియే యీ పరిశ్రామిక విశ్వ విద్యాలయమునకు బునాది. కాదగును. కొంతదూరము మూడు శాఖలయందును విద్య వడసిన పీఠప నే శాఖయం దభిమానము గలవారా శాఖను కొందురు. అట్లుగట నేశాఖ ప్రభుత్వము వారి మనసు కెక్కిన నాశాఖ, వారి యంగీకారము పడయు చుండును. ఈ పద్ధతి యాంధ్రులకు దెలియనిది గాదు. ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల పనిచేసి చూపుచున్నది. ఆ పనిని ప్రభుత్వము వారును అంగీకరించి యున్నారు. ఆ పనియొక్క యాధారములను బలపఱచి దాని పై యంతస్థులను నిర్మించి క్రొత్తయుత్సాహ మా పద్ధతిలోనికి జొప్పించి యిండియా దేశమును పరిపాలించు చుండు ప్రస్తుతపు లిబరలు ప్రభువుల యధికారము క్రిందగాక యాదరణ క్రింద నడిపిన యెడల నిజముగా హైందవ విద్యా వృక్షమునకు విజృంభణ వ్యాప్తి కలుగునని నమ్ముచున్నాము. హైందవ శిక్షిగతులను బూర్ణముగా నెరిగిన శ్రీయుత మదవ మోహన మాళవీ యాది ప్రముఖుల సాయమున నానిబిసెంటుగారి సరియగుపద్ధతి నెలకొల్పి బ్రయత్నింతురనుటకు సందేహములేదు. ప్రభుత్వమువారి యంగీకారము లేనిది వట్టి పచ్చయప్ప సర్వకళాశాల పద్ధతిగాని సెంట్రలు హిందూ కాలేజి పద్ధతిగాని విజయముకాదనుట మరువరాదని హెచ్చరించేయవలసి వచ్చినందున నింత వ్రాసితిమని చదువరులెరుంగలరు.

ఆంగ్లభూమిలో మైనారిటీ తీరుట 21 సంవత్సరములకు. ఇండియాలో 18 టికి. పరిషియాలో 15 టికి. కావున అహమ్మదుషాహ ఈనెల 21 వ తేదీని 15 సంవత్సరములు నిండుటతోడనే రాజుగ సింహాసన ములకరించు వాడయ్యెను. ఈ తీనికి హృదయపూర్వకముగ హైంద వావళియంతయు స్వాగత మిచ్చియున్నారు. బాలుడైనను సీతకు రాచకార్యములు క్లిష్టములగునని యనేకములను దీర్చవలసిన వాడయియున్నాడు. బొక్కసమునద్రవ్యము లేదు. ఉత్తరపరిషియా మెల్లగా రుష్యానారిచేత బడుచున్నది. వారితో పోరవసరముగు నేమో తెలియదు. 1903 లో పదభ్రష్టుడై మహాంధోళనలకు కారకుడైన తండ్రివలనను నీ క్రొత్తపాకు కొంత తొందరకలుగవచ్చును. 1907 వ సంవత్సరపు ఆంగ్లరుష్యా సంధిమార్పులనందు తరుణమునచ్చి యున్నదనుట యిదివరకే సూచించి యున్నాము. ఏదో యొక కారణము కల్పించుకొని ఉత్తరపరిషియా పై తమయధికార మెక్కువచేసి కొనుటకు రుష్యావారు సమయము వేచియున్నారు. ఆంగ్లోపరిషియాను ఆయిల్ కంపెనీ విషయము అట్టి సమయము నిచ్చునేమో. ఇచ్చినట్లయిన పరిషియాకునిజముగా సుదిగ్ధ సమయ మేర్పడును. ఇట్లు గుట బాలుడు అహమ్మదుషాహ స్వీకరించిన యధికారము జనాబుదారీలతో మాడుకొనియున్నది. కాని బ్రిటిషువారి కీసమయమున పరిషియా విభజనముగాని పరిషియాలో నల్లకల్లోలములు గాని నష్టదాయకము లగుటజేసియు ఇంగ్లాండు రుష్యాల పరస్పర సంబంధమును నుచితరీతి నుంచుకొనుటకు ఆఫ్ఘనిస్తానమువలె పరిషియా రాజ్యము కూడ మంచి స్థితిలో నుండవలసి యున్నందునను లిబరలులగు నాంగ్లపరిపాలకులు అహమదుషాహకు తోడై యాతని రాజ్యము నభివృద్ధికి దెత్తురని నమ్మవలసి యున్నది.

విదేశ తంత్రీవార్తలు.

విదేశ తంత్రీవార్తలు.

ప్రధానమంత్రి యూనియన్ నాయకుడు

లండను జులై 23:— నిన్నటి దినమున సభమగిసిన తరువాత లాన్సు డౌను ప్రభువు ఆస్పిత్రు గారిని కామన్సు సభయందు కలిసి కొనిరి. సాయంకాలమున రెండుసార్లు చాల సేపు మంత్రివర్గమువా గాలోచనలు జేసిరి.

జాతీయవాదులకు స్వాగతము

బకింగ్ హాము రాచ నగరునుండి వచ్చుచున్నపుడు రెడ్మండుగాని డిల్లీకు గానిని జూచి జనులు కరతాళములు జేసిరి. తరువాత బడ్జెట్ దారిన పోవుచుండ వెల్లింగ్టను చార్జ్స్ ఫోర్ లలో నుండిన వివిధ గార్డులు కరతాళములు జేసిరి.

సభవర్గము కావచ్చును.

ప్రతికల్పియు సభవర్గమును నడిచి యభిప్రాయము గలిగి యున్నవి. ఎంతప్రజేశము వదలి వేయ నలయునో తేలుటలేదు.

కాన్ సర్వేటిపు ప్రతికలు.

కాన్ సర్వేటిపు ప్రతికలు నిన్నటి దినమున ఆస్పిత్రు గారిచ్చిన జవాబులగుట్లు సంతోష పడుచున్నవి. ఆ జవాబుల నీ క్రింది విధమున వర్ణించుచున్నవి "తలవాల్చుచివాట్లు" 'ఎన్నడెగుని మందలింపు' 'నిక్కమగుచెప్పు' 'యస్వభావ పూరితముగా అన్యాయము' 'కృపారహితమును అవమానకరమునగు రాజదూషణము' 'రేడికలు ప్రతికల దుష్టులగు బుద్ధివశలేత' రాజుగారనలంబించిన పక్షము నిర్భయముగ నున్నటుల జెప్పినందులకు ఆస్పిత్రు గారిని పొగడుచున్నవి.

లిబరలు ప్రతికలు.

లిబరలు ప్రతికలు ఆస్పిత్రు గారి సమాధానము మంత్రి వర్గము తరపువారి కనుంతుష్టి గలుగజేసినది యొప్పుకొనుచున్నవి.

డైలీ క్రానికలు.

ఆస్పిత్రు గారు జవాబుదారి పూనిరి. అతని రాజభక్తి విపరీతముగా నున్నది. ఇది యంతయు రాజులు రాజకీయ విషయముల పట్లగలిగించుకొను తెంత దుష్టరమో తెలియజేయుచున్నది.

ఆస్పిత్రు గారిని లాయడ బార్ని గారిని రాజుగారి వ్యాసమును ప్రకటింప సమ్మతి యొసంగుటయందు జూపిన వివేచనాలోపమునకు మందలింపుచున్నవి.

డైలీ న్యూస్.

దేశమునందు సుతుష్టి గలుగజేసే నమవాక్యమువలనగలిగిన యపనమ్మకము ఆస్పిత్రు గారుచెప్పిన, సుబాయ్ షికో పోసే రదు. రాజు లెప్పుడును తమ వ్యాసములను మంత్రిలకు జూపవలెనను యేర్పాటు! ఇకముందెట్టి యసంగతముల గలుగకుండ జేయునని నమ్ముచున్నది.

జనరల్ యెలెక్షన్లు.

లండను జులై 23:—లిబరలుప్రతికలు ఆగష్టు నెలలో ఎలెక్షన్లు జరుగునని కాన్ సర్వేటిపులు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారని వ్రాయుచున్నవి. మంత్రివర్గమును రద్దుచేసిననే యెలెక్షన్లు జరుగునని వ్రాయుచున్నవి.

ప్రకటింపబడని భాగము.

మార్షింగు పోస్టుయిట్లు వ్రాయుచున్నది. అంతర్వ్యధము కలిగినవో యాజిత్రిలోను, ఇండియాలోను, ఇంగ్లండు స్కాట్లండు లందలి పరిశ్రామిక స్థలములందున వైద్యముల వృద్ధి జేయవలసి యందునని సేనాసంఘముచెప్పిన సలహా కాన్ సర్వేటిపును బిలుచుటకు కారణముగ నున్నది.

మార్షింగు పోస్టును, డైలీ క్రానికల్.

రాజుగారి వ్యాసమునందు విధ్వాండులో జరుగుకార్యములు దేశాంతరసంబంధముల నెంతవరకు మార్పుకలుగ జేయునో దెలుపుభాగము ప్రకటింప బడలేదు.

సభరేపటికి ఆపుచేయుట.

ఆస్పిత్రు గారు రాజుగారి దర్శనము జేయుట.

లండను జులై 23:—బకింగ్ హాము భవనమున సభతిరిగి కూడినది. 2½ గంటలకాలము పనిచేసిన తరువాత రేపటివరకు సభఆపవదినది, నేడుసభ ముగిసినతరువాత ఆస్పిత్రు గారు రాజదర్శనమును చేసిరి.

కామన్సు సభ

లండను జులై 23:—నేడు కామన్సు సభయందు ఆస్పిత్రు గారు డాల్ బిలుగారి కిట్లుచెప్పిరి. అంతర్వ్యధమును గూర్చిన

రాజుగారి వాక్యము శాంతులను జవాబుదారి గలిగినట్టివారలకు గలిగియుండిన భయమును దెలియజేయుచున్నది. వారిలో నేనుగూడ జీరకమును.

ఆశ్చర్యకరమైన స్వాగతము.

రాజదర్శనముచేసి ఆస్పిత్రు గారు భవనమునుండి వచ్చుచున్నపుడు జనులు కరతాళములుజేసిరి. ఆయనమోటారు బండి నిలిపివేయబడెను. ఆస్పిత్రు గారి కాశ్చర్యము గలిగినటుల గన్పించిరి. నిన్ను కామన్సులో చెప్పినదానికి ఫలితముగ నెంచబడుచున్నది.

మెక్సికో కన్గ్రెస్సు.

వాషింగ్టన్ జులై 23:—జనరల్ కరంబాగారికి మెక్సికో ప్రభుత్వమును వప్పగించేయ నేర్పాటుజేయుటకు మెక్సికో వారిసభను వాషింగ్టనునందు గూర్చిప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

హూయేర్టాగారి యనుచరులకు తుమాపణ

జనరల్ హూయేర్టాగారి యనుచరులకుందరికిని తుమాపణ నిచ్చునట్లు తమశక్తిసంతయు మహామోహమువలన సంయుక్తరాష్ట్రముల వారిని ప్రజలువారును ఆర్జెంటీనా వారును గోరుచున్నారు.

విప్లవస్వభావము

పీటర్స్ బర్గ్ జులై 23:—రష్యాదేశమునందలి యల్లరులు విప్లవస్వభావములని యిప్పుడు స్పష్టమగుచున్నది. ట్రాంబండ్లను విరుగగట్టుటయే గాక సమ్మెవార్లు తంత్రీగలను త్రొంచి బండ్లతో గోడలగట్టుచున్నారు, వారు యెర్రాపుటానుజూపి, విపరీతములవాడి పోలీసులను పైనికులను దాకిరి, పైనికులు తుపాకుల గాల్పులనివచ్చెను.

చచ్చినవారి సంఖ్య

5 గురు మనష్యులు చచ్చినదియు 8 గురు గాయములు పడిరినియు తెలియుచున్నది, మొత్త మెంతమంది నష్టమయ్యెనో తెలియదు. సమ్మెవార్లు తమలో గాయముల పొందిన వార్లను చనిపోయిన వార్లను దాచెదరు.

వంతెనను నాశనముచేయ ప్రయత్నించుట.

సమ్మెవార్లు సాంసరు వంతెనను పగులగొట్టి బ్రయత్నించిరి. దగ్గరనున్న మంచి నీటికట్టడములను పగులగొట్టి బ్రయత్నించిరి.

విప్లవము సంభవించునను యేర్పాటులు.

వాషింగ్టన్ జులై 23:—జనరల్ విల్లా గారికిని కరాంబా గారికిని పడవండుటవలన దొరతనమువారు యెల్లభాగముల యుద్ధసామగ్రి దొంగతనముగ బంపబడునను గట్టి యేర్పాటులు గావించిరి. విల్లా గారి యధికారమునందున్న యుల్లభాగమున యుద్ధసామగ్రి చేరకుండ యేర్పాటులు చేసిరి.

రుష్యాలోని కిలవరము.

పీటర్స్ బర్గ్ జులై 23:—నెసిడెంటు పాయింకేరు గారు పోయిన తరువాత నిచ్చటకల్లోలము ఎక్కువగునని తోచుచున్నది. సార్కోవ్ సిలో జరిగిన 80000 మంది కివ్రాసు పాయింకేరుగారు చూచిరి. చక్రవర్తిగారు గుర్రము నెక్కిరి. నెసిడెంటుగారు చక్రవర్తిగారును బండిలోనుండిరి.

సమ్మెకట్టిన జనులు.

సెంటుపీటర్స్ బర్గ్ జులై 24:—సమ్మెకట్టిన జనులకును, పైనికులకును నిన్న కొంచెము పోట్లాట జరిగినది. అనేక వేల సమ్మెకూలీలు ఇంపీరియలు పోర్స్ లెను ఫ్యాక్టరీలొద్ద రాళ్లు రువ్వినారు. కొన్ని దినములనుండి జరుగుచున్న ఈ కూలీల గంధగోళములో తెలియవచ్చిన దానికన్న, ఎక్కువమంది చనిపోయినారని తెలియుచున్నది.

ఆస్ట్రీయా; స్వీడన్.

జర్మనీవారి యభిప్రాయము

బెర్లిన్ జులై 23:—ఆస్ట్రీయాకును స్వీడన్కును రాబోవు యుద్ధము నందెవ్వరును శోక్యము పుచ్చుకొనకుండ చేయవచ్చుననియు, చేయవలయుననియు, యుద్ధోగ్నియల యభిప్రాయము.

ఆస్ట్రీయావారి బెదిరింపులు.

వెన్ (గ్రేడు జులై 24:—స్వీడన్ దేశములో వ్యాపించుచున్న సార్వసర్వియను ఉద్యమమును వెంటనే అణగగొట్టవలయును. సెరాకోవో నగరములో యువరాజును, ఆ యువభార్యను చంపినదోమలను శిక్షింప వలయును. ఈ జాబుకు శనివారమునాటి సాయంకాలము 6 గంటలలోగా జవాబు పంపవలయును. అని ఆస్ట్రీయా హంగ్రికొరతనమువారు, స్వీడన్ యా దొరతనమువారికి జాబును పంపినారు.

స్వీడన్ సమాఖ్య

స్వీడన్ జులై 24:—కైలాన్స్ దొరసానిగారి కేసు తిరిగి నిన్న విచారణజరిగినది. ఈ సమయమున ఉద్దేశమును పుట్టించు సంగతుల నేకములు జరిగినవి. కైలాన్స్ దొరగారి మొదటిభార్యయగు మేడంగూడను దొరసానియిట్లుచెప్పినది. నాభ్యంతరమునుండి కొన్ని జాబులను దొంగిలించినారు. ఈ జాబులలోనిదే ఒకటి ఫిగారియో పత్రికలో ప్రచురింపబడినది. భ్యంతరమునుండి దొంగిలించిన జాబుల్లను కొద్దులోచూపినది, ఈజాబులు కైలాన్స్ దొరకు రాజకీయముగ ఎట్టిహానిని కలుగజేయజాలవు. ఒక శ్రీకి. మరణనందన విధింప సిద్ధమున నున్నారు. కాబట్టి ఈజాబులను నేను కొద్దుపారికి నియ్యను.

ఆస్ట్రీయా మంత్రిగారి ఉపన్యాసము.

స్థితిగతుల అనుమానాస్పదము

బుడాపెస్ట్ జులై 23:—మంత్రిగారి నెంటు టిజ్జా గారు సభలో యిట్లుచెప్పిరి. దేశాంతరస్థితి తప్పక విపత్తు వచ్చుననెడి స్వభావము గలదిగాదు. విపత్తురా సందర్భముండినను శాంతిమాన్యుల యొవవాటు చేసికొనవచ్చును. దేశాంతరస్థితి యస్థితియుగ నున్నది.

ఆస్ట్రీయా తిరుగుబాటు.

ఆస్ట్రీయాలో తిరుగుబాటుదార్లు ప్రిన్స్ విల్లియమును తీసివేయుమని గోరుచు నొక ప్రయత్నము పాపకు నిచ్చిరి. అట్లు చేయచో డురాజోను నాశనము చేతుమని భయపెట్టుచున్నారు. యుద్ధపుటోడలు ఫింగుల కాల్వినచో పట్టణవాసులు చంపబడుదురని చెప్పుచున్నారు.

స్వీడన్ స్వాతంత్ర్యవాదినులు

రాజుగారికి జాబు

లండను జులై 24:—స్వీడన్ స్వాతంత్ర్యవాదినుల నాయకలగు పాంక్ హ్యూన్ దొరసాని జార్జి చక్రవర్తిగారి కీక్రింది జాబును పంపినది:—మీరు కలహాస్రియులగు అల్పస్వరవాకిని, నేవనలిట్టులకును దగ్గరమిచ్చినారు. కలహాస్రియులగు శ్రీలు కూడ బాధ్యతల, శాంతిస్వభావలు. కాబట్టి శ్రీలకుకూడ దగ్గర మియ్యవలయును.

నల్లమందు ఒడంబడిక.

లండను జులై 23:—కామన్సు సభయందు సర్ యెడ్వర్డు గ్రేగారిట్లు చెప్పిరి. 1912 సం॥ గపు నలమందు ఒడంబడికకు జులై 15 తేదీని రాజుగారు సమ్మతించినారని.

పెర్షియా.

టెహ్రాను జులై 23:—కోశాధ్యక్షుడైన యం. మార్. వార్డు అను డైరెయం దేశముకు తనయుద్ధోగమునకు రాక నామాయెచ్చెను.

కపుర్ లారాజుగారు

లండను జులై:—క్రా ప్రభువుగారు నేడు కపుర్ లా టిక్కి సాఫేబుగారికి దర్శన మిచ్చిరి.

కెనడాలోని హైందవులు.

లండను జులై 23:—కొమ గాటామారు ప్రయాణమై పోయినది.

ఫినాన్సు బిల్లు.

లండను జులై 24:—నిన్న కామన్సుసభలో ఫినాన్సు బిల్లు మావహమున చదువుడినది.

గొప్పతుపాను-మరణములు.

బుడాపెస్ట్ జులై 24:—ఆస్ట్రీయాదేశములో గొప్ప తుపాను కొట్టినది. తుపాను వలన 20 లక్షల ఫ్యాక్టరీల విలువల ఆస్తికి నష్టము కలిగినది. ఏడుగురు చనిపోయినారు. 37 మందికి దెబ్బలు పడిరినవి. దేశవ్యాప్తమునందు అన్ని బోట్లకు నష్టము కలిగినది.

మరణవార్త

సెంటు పీటర్స్ బర్గ్ జులై 24:—గ్రాఫుడాన్స్ పత్రికా సంపాదకులగు ప్రిన్స్ మెన్ షెరుస్కి గారు సెంటు పీటర్స్ బర్గ్ నగరములో చనిపోయిరి.

దేశీయతంత్ర వార్తలు.

దక్షిణహిందూస్థానము.

రైలు కట్ట త్రేగుట.

సికింద్రాబాదు జూలై 23:—నంద్యాల, హింగోలి ప్రభుత్వ మధ్య తెగిపోయిన రైలుకట్ట మరమ్మత్తునది. ఇప్పుడు సికింద్రాబాదు, పూర్వ ప్రాంతాల మీదుగా హింగోలికి రైలు నడచుచున్నది. మునుపటివలెనే నౌకలు పంపవచ్చును. జనులు సయాణము చేయవచ్చును. మన్నాడు, పింగ్లి ప్రభుత్వాల పూర్వ జంక్షను మీదుగా సరకులు పంపుటగాని, జనులు ప్రయాణము చేయుటగాని వీలులేదు.

బొంబాయి

ఎండదెబ్బవలన మరణములు.

కరాచీ జూలై 23:—సంఘదేశపు వైభాగములో విపరీతమగు ఎండకాచినది. ఎండవేడిమికి ఆగలేక జనులు అనేక మృత్యుచవిదొంగునారు. గుడ్డములు బండికి కట్టినవి కట్టినట్లుగానే పడిచనిపోయినవి.

ప్రాగ్దేశ భాషలు.

పూనా జూలై 23:—ప్రాగ్దేశభాషా పాండిత్యము నభివృద్ధిచేయుటకై దొరతనమువారి సహాయము పొందగలగ పండితులను మాల్వీలను నిర్ణయించుటకై విద్యాశాఖాధికారి మానసియలగు నాహు, మానసియలగు మాల్వీరత్నాద్వీను అహమ్మదు, డాక్టరు సర్ రామకృష్ణ బండార్కర్కగార్లు సమావేశములు యాలోచించుచున్నారు. ఇందు నిమిత్తమై దొర తనమువారు కొంత సొమ్మును వినియోగించునట్లేర్పాటుచేసిరి.

మొయిలు స్త్రీమరు.

బొంబాయి జూలై 24:—నేటియుదయము 9-30 గంటల నకు మొయిలు స్త్రీమరు 'కాలేజీ'యొక్క వచ్చినట్లు తెలియజేసి యుండలేదు.

ముసాఫర్ ఖానాను తెరచుట.

బొంబాయి జూలై 24:—హజీరత్ మిక్కిలి ప్రాచీన డెంటుగ నుండి పోలీసు కమిషనరుగారు హజీరత్ మిక్కిలి నిమిత్తమై నిన్న సాయంత్రమున మతన ముసాఫర్ ఖానాను తెరచిరి. అలహాబాద్ నుండి నిర్మాణ సందర్భములో ప్రేరేపకాల్లో నుండిన పూర్వపుదానిని అధికారులు తీసికొనిరి. గానిక బహుళగ నిది నిర్మించబడినది. వందలకొలది యాత్రికు లిందులో బసచేయ వచ్చును.

జమేజముసద్ ప్రతికాభియోగము

బొంబాయి జూలై 24:—విశేష ప్రచారముకల ౧. మె. జముసద్ ప్రతికలో ప్రతికాభివతి తన ప్రతికలో యూరపు దేశపు యాత్రికుల గురించి కొన్ని బాతు వ్యాసములు ప్రకటించినయందు కంటే ముఖ్యముగా చెందిదేశపు నకు సంబంధించిన అట్లములున్నవనియు, పి. కె. మూడేగారు చీఫ్ మెజిస్ట్రేటుగారి యెదుట కేసుతీసికొనినవైనను. ఉప న్యాయములు పార్సీసంఘములో సంతోషమును కలిగించినది. డిసెంబరు 29, 1912 కేసునులక్రింద చర్యతీసి కొనుటకు న్యాయాధికారినికోరిరి. ముద్దాయికి కొద్దవారు నోటీసు పంపించిరి. ఆసలు వ్యాసములు వ్రాసినకాగితములను తీసికొని వచ్చుటకై సమయ చేయబడినది.

సోలర్ల దొంగసొమ్ము కొనుట.

బొంబాయి జూలై 24:—సికింద్రాబాదులోని నేనల్లా సొమ్ము హావరు, మాండేయను సోలర్ల దొంగసొమ్ము కొన్నాడు. నేరమువారిద సికింద్రాబాదు కంటోన్మెంటు మేజిస్ట్రేటు వాస్తవ్యుని చెరిమూడు నెలల కంత శిక్షను విధించెను. దోషులు వెంటనే బొంబాయి హైకోర్టులో అప్పీలు చేసినారు. అప్పీలులో కేసుకొట్టివేసి సోలర్లను నిర్దోషులని చెప్పినారు. ఆసలు కేసు పీలుటగా:— సికింద్రాబాదు రెజిమెంటు కాఫీసా ఫైల్లో ప్రేరేపక 28-వ తారీఖు రాత్రి జొరబడి ఎరకో 725 దొంగసొమ్మును దొంగిలించిరి. ఈ దొంగతనము జరిగిన సమయములో ఈ కేసులో దోషులుగ నున్నవారి వద్ద 300 రూపాయలుండెను. వీరివద్ద దొంగు ఉండటవలన వీరి దొంగలని పట్టుకొనబడిరి. దోషులు దామాడున్నును జూదములో సంపాదించితి వని చెప్పినారు.

మహమ్మదీయుల యున్నతవిద్య.

బొంబాయి జూలై 23:— మహమ్మదీయ యువకుల యున్నత విద్యాభివృద్ధికై కడచిన క్రిందవరినెలలో మహమ్మదు యూనస్ గారు ఎనిమిది లక్షల రూపాయల నొసగి యున్నారు. ధనవిచ్చనప్పుడు మరతులేవియు జరిగియుండలేదు. బొంబాయిలోకాని పూనాలోకాని కళాశాల నొకదానిని నెలకొల్పకలయునని వీరి కోరిక. భోజనగృహము, ఆటస్థలము లతో కూడిన విద్యాలయమును బొంబాయిలో నిర్మించుటకు దగిన స్థలము దొరకుట కష్టమనియు, వ్యయ భారము యి న ద నియు దొరతనమువారి యభిప్రాయము. కర్ణాటకనుండియు ఎంతయోసొమ్ము కావలసి యుండును. ఈచిట్కలు లేకుండుటకై నీమహమ్మదీయ విద్యాలయమును కొంతవరకులేక పూర్తిగనో పూనాలోని డక్కను కళాశాలతో కలిపివేయుటకు నూచింపబడినది. మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగ వసతిగృహముండును. కాని వీరుకళాశాల విద్యార్థులతోకూడ చదువుకొనుమందురు. ఇట్లే ఆటస్థలము లోను ఆదుకొన వచ్చును. దీని మీద తమ యభిప్రాయములు తెలియజేయుటకు విద్యాశాఖాధికారి మహమ్మదీయ నాయకులను కోరెను. గవర్నమెంటు విద్యాలయములు ప్రత్యేక మొకసంఘమునకు సంబంధించినవిగాక అందరకు సంబంధించినవిగానున్నవి. వీరి కోరికప్రకారముచేసినయెడల, ఇట్లుగాక ప్రత్యేక మొకసంఘము వారికోరిక కళాశాల స్థాపించవలసినవచ్చును. పైని సూచించినట్లు చేసినయెడల నీయాజ్ఞాపణ పోవును.

తోటమాలి హత్యవిచారణ.

బొంబాయి జూలై 23:—లోనాలాలో 17 మొదలు 25 సంవత్సరముల వయస్సుగల అయ్యగురు యూరేషియను బాలురు నానాపాండు అను తోటమాలిమీద రాళ్ళువేసగా నవతిగిలి యతడు చనిపోయెను. డైల్యు, రేసు, రిచర్డును, పియర్సు, బార్డి, అను నీ అయ్యగురు పిల్లలు పూనా మేజిస్ట్రేటు గారివలన విచారించబడి నెవ్వనకు కమ్మిటుచేయబడిరి ప్రస్తుత మిక్కిల బొంబాయి హైకోర్టు నెవ్వనలో న్యాయమూర్తి హేమద్దగారియెదుట విచారించబడు చున్నది. మొదట వీరి మీద కావినవిశాత్త, దోషిడి, తీవ్రముగఘాత. ఈ నేరములకు దోషిడి, పూర్వక్రిందమార్చి జామీనుమీద విడుదలచేసిరి. ఆసలు జరిగినసంగతి యేమనగా, ముద్దాయిలు పుష్పములు, ఫలములు దొంగిలించుతలంపుతో లోనాలాయందొక తోటకు వెళ్లిరి. కాని మాలి కొయ్యనియ్యలేదు. దానిమీద ముద్దాయిలలో నొకడు మాలిమీద రాయిగిరాటువేయగా క్రిందపడి చనిపోయెను. అంతట వీరిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. కేసును పూనాలో మేజిస్ట్రేటు లీతాము బి. సి. ఎస్. గారు విచారించి హైకోర్టు నెవ్వనకు పంపిరి. తనపక్షిచేసిన వైద్యుడు మాలి పీటాము తెగి చనిపోయెనని తెలియజేసెను. బుధవారము కొంత విచారణ జరిగి మరల కేసు ప్రారంభమయినది. సామాన్యపు క్యాబీ సహాయమున విచారణ జరుగుచున్నది. వీరిలో చాలమంది యూరొషియనులు. హైకోర్టు ఉత్తరవుమీద ముద్దాయిలు ఏప్రిల్ 28 వ తేదీని జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి. బ్రాగోగారు ఫిర్యాదు పత్రమునను, డి. బిన్సింగు, అప్పీగార్లు ముద్దాయిల పత్రమునను పనిచేయుచున్నారు. కేసు సందర్భములో న్యాయాధిపతి యిట్లు చెప్పెను:—తీవ్రముగ ఘాతచేయవలయునను తలంపుండినట్లుతోచదు. రాయత్తికొని గిరాటు వేసిన పిల్లవాడిట్టి యుద్దేశముతో చేసియుండడు. ఇది సామాన్యముగ సందర్భముండగల యభిప్రాయము. తీవ్రముగ ఘాతతోదోషిడిచేసినయెడల 7 సంవత్సరముల శిక్ష విధించవలయునని డిక్టేట్మెంటునున్నది.

బ్రాగో:—నేరమును దోషిడితోకూడిన సామాన్య ఘాతక్రింద మార్చి విచారించుట కభ్యంతరములేదు.

దానిమీద ముద్దాయిలందరి క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డు 494 వ సెక్షనుక్రింద విడుదలచేయుటకును దోషిడితో కూడిన సామాన్య ఘాతక్రింద విచారించుటకును ఉత్తరవుచేయబడినది. మరికొంత సాక్ష్యము పుచ్చుకొనినతరువాత, న్యాయమూర్తి హేమద్దగారు కేసుయొక్క సంగతి సందర్భములను జూరీకి తెలియజేప్పిరి. దోషిడి నేరముక్రింద ముద్దాయిలెవ్వరు దోషులు కారనియు, దొంగతనము నేరముక్రింద వీరందరు దోషులనియు జూరరు లేకాభిప్రాయమిచ్చిరి. రెండవముద్దాయి డైల్యు సామాన్య ఘాత క్రిందకూడ దోషుడని తెలియజేసిరి. న్యాయాధిపతి వీరి యభిప్రాయముతో నేకీభవించి యీ నేరములంత వైద్యవిగ జూరుటకు వీలులేదనియు, వీరి చాల్యమును చూడవలసియున్నదనియు, వీరందరికిది ప్రథమ తప్పిదమనియుతలంచి,

ముద్దాయిలందరకు ఒక్కకరి యేబదిరూపాయల జరిమానాను విధించిరి. డైల్యుకు రెండవనేరమునకు మరియేబదిరూపాయల జరిమానా విధింపబడినది. ఇది చెల్లించనియెడల ఒక్కొక్క నేరమునకును నెల కరిన ఖయిదనుభవించు నట్లుత్తరవు చేయబడినది. వసూలయిన జరిమానాసొమ్ము దురదృష్టవంతుడగు మాలి యొక్క భార్యకిచ్చునట్లు జ్ఞాపింపబడినది.

బంగారము.

ఆయుధచట్టముక్రింద నేరము.

కలకత్తా జూలై 24:—చిటగాంగులోనున్న ఒకమహమ్మదీయునివద్ద ఆరు గుండ్రరివాల్వరు, నూరుతోటాలు ఉన్నవనియు, వానిని అమ్మజూపుచున్నాడనియు ఏకబల్ పూరు పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు మాలిస్సుగారికి తెలియవచ్చినది సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ఇద్దరు హెడ్ కానిస్టేబులను వెంటబెట్టుకొని మారువేషములతో చిటగాంగుకువెళ్లి ఇంటిని కాపలాచేసెను. ఇంతలో మహమ్మదీయుని ఇంటిలోనికి ఎవరోవెళ్లిరి. ఈ వైల్లినవాడేరి వాల్వరును తోటాలను కొనుటకు వచ్చినాడని పోలీసువారు అనుమాన పడినారు. పోలీసువారు తనఇంటిని కాపలా చేయుచున్నారను సంగతి మహమ్మదీయుడు గ్రహించితోటాలను రివాల్వరును తీసికొని ఇల్లువదలి బురదచేలలో పడి పారిపోయెను. పోలీసువారు వాని వెంటపడిరి. తనవద్దనున్న తోటాలను బురదలో పారవేసినాడు. రివాల్వరును త్రోవలలోనున్న చెరువులోపారవేసినాడు. ఆఖరుకు పోలీసువారు మహమ్మదీయుని పట్టుకొనిరి. పట్టుకొన్నప్పుడు వానివద్ద 30 తోటాలుండెను. ఇతని పేరు: షేకు ఇబ్రహీమునియు, కాపురము బొంబాయియనియు. తేలిక నది వీనివై ఆయుధచట్టముక్రింద నేరము మోపబడినది. ఇతనిని ప్రస్తుతము జైలులులో నుంచినారు.

జనసమూహము—సోలర్లు.

కలకత్తా జూలై 23:—కలకత్తాలో ఇటీవల ఆటపందెములు జరిగినవి. ఈపందెములను జూరుటకు అనేక కేసులందిజనులు వచ్చిరి. జనులను గోలచేయకుండ నుండుటకు చాలమంది పోలీసువారు నియోగింపబడిరి. పోలీసుసిబ్బంది చాలక సోల్జర్లను గూడ రప్పించిరి. జనసమూహము పోలీసువారిని నెట్టుకొని ముందుకు పోయినందున, ఆట నిలిచిపోయెను. ఈ సమయములో సోల్జరులు జనులయెడ అతికఠినముగ ప్రవర్తించిరి కలకత్తా పట్టణమునందలి ఇండియను పత్రికలలో అనేకబాబులు ప్రచురింపబడినవి. ఇందువై పందెములకు సంబంధించిన ఆనరరీ సెక్రటరీ యస్. యస్. బోసుగారు బంగారీపత్రికకు యీ క్రింది బాబును వ్రాసిరి:—పందెములు జరిగినవలయున నేను ఉంటిని. జనులుముందుకు నెట్టుకొని రాకుండజేయుటకు నేనెకూడ సాహాయ్యముచేసితిని. ఈ సమయములో మిలిటరీవారును, పోలీసువారును, తమధర్మమును చక్కగ నిర్వహించిరి. సర్ ఫ్రెడ్రీక్ హోలిడేగారు బ్యాగ్లక్ష నడచుకొను పోలీసు వారికి నుత్తరవులనిచ్చిరి. జనులను ఆపుటకు పోలీసు సిబ్బంది చాలదని లోచినప్పుడు మిలిటరీవారిని వేడుకొని, సోల్జరులను పిలిపించిరి. సోల్జరులు అప్పడప్పుడు కొంచెము కఠినముగ ప్రవర్తించ ప్రయత్నించినను, వారివై అధికారయు, వారిని మందలించి కఠినముగ ప్రవర్తించనియ్యలేదు. పోలీసువారి యొక్కయు, మిలిటరీవారి యొక్కయు సామర్థ్యమువలన ఆగిపోయిన ధవికాని లేకపోతే అనేక గందరగోళములు జరిగియుండును. వీరిసాహాయ్యము లేకపోయినపక్షమున ఆటజరుగుటకు ఆస్కారమేలేదు.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము.

కలకత్తా జూలై 23:—హిందూ విశ్వవిద్యాలయ విధానమును తెలియజేయుచు సర్ హోమ్స్టర్లు బట్లరుగారు వ్రాసిన బాబుమీద కలకత్తాలో నాంగ్లేయులచే నడుపబడుచుండినపత్రిక లేవియు వాఖ్యానము చేయుటలేదు. అధికారుల యాధీనమునందుండుట సంతాపకరమని బంగారీపత్రిక వాక్రుచ్చుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయ స్థాపన ప్రయత్నమును మానివేయవలయునని అమృతబహువుపత్రిక నూచించు చున్నది.

సార్వభౌమిక శాసనసభ.

కలకత్తా జూలై 24:—న్యాయస్థానాధికార్థము నకు సంబంధించిన టిల్లు సార్వభౌమిక శాసనసభవారి విచారణయందున్నది. దీనివిషయమై జనసంఘములు తమ, తమ యభిప్రాయములను తెలియజేయుచున్నవి. ఇండియా టీ సంగఘముయొక్క బర్మా శాఖవా రీబిల్లును పూర్ణముగ నామోదించుచున్నామని అస్సాము చీఫ్ కమిషనరుగారి కార్యదర్శికి వ్రాయుచున్నారు.

హాస్యము

కలకత్తా జూలై 2:—హాస్యము మరణమునకు కలకత్తా జూలై 2:—హాస్యము మరణమునకు కలకత్తా జూలై 2:—హాస్యము మరణమునకు

రత్నము

కలకత్తా జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు కలకత్తా జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు కలకత్తా జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు

పంజాబు.

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన.

సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

వైస్రాయిగారి పర్యటనము.

సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

మరణము.

సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

సర్వోన్నత కార్యము.

సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ.

సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

ఇండియన్ రైల్వే కార్పొరేషన్.

సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

రైల్వే మరమ్మత్తు.

లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

లాహోరులో గొప్పవర్షము.

లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

కాశ్మీరములో విద్యుత్తు వర్షము.

సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

రైల్వే మరమ్మత్తు.

లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

మానవత్వ పురానా.

లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము.

సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

సంయుక్త రాష్ట్రము.

సంయుక్త రాష్ట్రముల రైల్వే మరమ్మత్తు.

అలహాబాద్ జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు అలహాబాద్ జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు అలహాబాద్ జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

దేవాలయపు దానా.

అలహాబాద్ జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు అలహాబాద్ జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు అలహాబాద్ జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు

సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

కాలము.

సింధు జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు

సింధు జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు సింధు జూలై 24:—హాస్యము మరణమునకు

పార్లమెంటు మహాసభ.

హిందూ దేశముగూర్చి చర్చ.

జూలై 23 వ తేదీన సమావేశమైన సభలో నీతిగుణ విశించిన ప్రశ్నలు వేయబడి సమాధానము లియ్యబడినవి:-

కిరీసనాయిలు గనులు.

సర్ జె. డి. రీస్:—స్వదేశ సంస్థానములలోను ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకు లోబడియున్న దేశములలోను ఉన్న కిరీసనాయిలు గనులు త్రవ్వబడి కిరీసనాయిలు గనులు త్రవ్వబడి కిరీసనాయిలు గనులు త్రవ్వబడి

చార్లెసు రాబర్టు గారు:—ఆంగ్ల పాఠశాలలో నిర్వహించబడు కంపెనీలకు ముద్రాపే యిట్టి సమస్యములను గల్పించుట ఇండియా గవర్నమెంటువారి యాచారమైయున్నది. ఇందువలన ఆనరబిలు మెంబరు గారు సలహాయించిన సభను నియమించుట అవసరము.

పరస్పర సహాయ భూసంఘములు.

సర్ జార్జి స్కాట్ రాబర్టు గారు:—మధ్యరాష్ట్రముల, దేవరాల ఫిఫ్త్ కమ్యూనిటీ గారు ఆఫ్టికల్ పరస్పర సహాయ భూసంఘముల స్థాపించి విచారించి తెలియజేయుటకై అలహాబాద్ బ్యాంకువారిని కోరినారు. వీరు వ్రాసిన రిపోర్టు ఇండియా ఆఫీసుకు వచ్చినదా? అట్లు వచ్చినచో వీరిని లయ బ్రీ బల్లపై నుంచెదరా.

చార్లెసు రాబర్టు గారు:—ఈసోర్సు యింకను వచ్చి యుండలేదు. సర్ జె. స్కాట్ రాబర్టు గారు:—బర్మానుండి యావిషయమై ఏమైన రిపోర్టు వచ్చినదా.

రాబర్టు గారు:—ఈసంగతి కనుగొని చెప్పెదను.

పంజాబు భూములు.

సర్ జార్జి స్కాట్ రాబర్టు గారు:—పంజాబులో పంట కాలువలక్రింద భూములను శేత్యముచేయు గలినదాని కంటే సభికముగా దీనిని వారితరులకు పెట్టెట్లు కియ్యగూడదని యేమైనయము గలదా.

చార్లెసు రాబర్టు గారు:—ఇటీవల రాబర్టు గారు నాకు తెలియ. దొరతనమునా కమ్మిన భూములను స్వీకరించి అధికముగా లేదు. పెద్ద పెట్టుబడులు పెట్టగల భూస్వాముల కి ఖండుములు చాలవచ్చివి. వీరిని ప్రయోగించినవారి వలన నిట్టియవకారము కలుగునని నే నాహించెను. ఇదిగాక యిప్పుడు మఱింతటిన్న ఖండుములుగా నేని భూములయ్య బడుచున్నవి కిస్తులవాడ కలుగుటకు వీలులేదు.

ఇండియన్ రైల్వే.

సర్ జె. డి. రీస్:—ఈస్టిండియా రిజెన్సీ రైల్వేల నెప్పుడు విచారించెదరు?

లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

సర్ జార్జి స్కాట్ రాబర్టు గారు:—ఈవిషయమును చర్చించుటకు ఒకకోణముకంటే పెక్కు సభ్యులు వచ్చినారా?

లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు లాహోరు జూలై 23:—హాస్యము మరణమునకు

TELEGRAMS.

REUTER'S TELEGRAMS.

Irish Home Rule.

Premier and Unionist Leader.

LONDON, July 23.—After the Conference yesterday the Marquis of Lansdowne called on Mr. Asquith at the House of Commons. The Cabinet held two prolonged sittings in the evening.

Cheers for Nationalists.

The crowd cheered Mr. Redmond and Mr. Dillon as they were leaving Buckingham Palace, and, as they walked along Bird Cage Walk, the Irish Guards at Wellington Barracks joined in the cheering.

A Failure Expected.

All the papers express the opinion that the Conference will be a failure, a serious deadlock being caused by the question of area to be excluded.

Conservative Press on Premier's Statement.

Conservative papers are exultant at Mr. Asquith's replies in the House of Commons yesterday, which they variously describe as "A crushing rebuke. An unparalleled snub, and A contemptuous smack in the face" for "the frantic display of ill-natured unreasonableness, ungenerous and disgraceful attacks on the King and malevolent and perverse ingenuity of the Radical Press." The papers pay tribute to Mr. Asquith's frank and honest definition of the King's position.

Liberals Chilled.

Liberal papers admit that Mr. Asquith's statement chilled the Ministerialists.

"Daily Chronicle".

The "Daily Chronicle" says Mr. Asquith assumed responsibility with almost aggressive loyalty. The whole episode illustrates the difficulty of the King publicly entering the political arena. The paper censures Mr. Asquith and Mr. Lloyd George for their lack of judgment in agreeing to the publication of the speech.

"Daily News".

The "Daily News" considers that Mr. Asquith's explanation does not remove the unpleasant feeling created by the extraordinary phrase which aroused indignation in the country and hopes that the unfortunate consequences of the innovation of the King's submitting his speech to Ministers will make its repetition impossible.

Election in August.

LONDON, July 23.—Liberal papers declare that the Conservatives are preparing for an election in August, but asseverate that there will only be an election if the Cabinet is dismissed.

Alleged Cause for Conference.

The "Morning Post" states that one of the causes for the summoning of the Conference was the advice of the Army Council of the necessity, in the event of Civil War in Ireland, of strengthening the garrison in Egypt, largely increasing the army in India and reinforcing the troops in the industrial areas in England and Scotland.

An Omitted Paragraph.

The "Morning Post" and "Daily Chronicle" assert that a paragraph in the King's Speech dealing with reactions of the Irish crisis on foreign policy was not published.

Conference Adjourned.

Mr. Asquith Had Audience of the King.

LONDON, July 23.—The Conference at the Buckingham Palace was resumed to-day. The proceedings lasted two and a half hours after which the Conference adjourned until to-morrow. At the conclusion of to-day's meeting Mr. Asquith had audience of the King.

Mr. Asquith's Explanation.

In Commons to-day Mr. Asquith informed Mr. Dalziel that sentences in the King's speech relating to the Civil War obviously mean the apprehension widely entertained and expressed by responsible and sober-minded persons "among whom" he added "perhaps I may include myself."

Exceptional Ovation to Mr. Asquith.

Mr. Asquith Surprised.

LONDON, July 23.—Mr. Asquith received an exceptional ovation outside the Buckingham Palace to-day after the audience. His motor was stopped by the cheering crowds. Mr. Asquith appeared somewhat surprised. It is attributed to his statement of yesterday in the Commons.

Disturbances in Russia.

Police and Troops Attacked.

The Strikers Fired On.

LONDON, July 23.—Disturbances in Russia are now plainly of a revolutionary character. Besides smashing of trams the strikers have cut the telegraph wires and upset vans with which they constructed barricades. They waved a red flag, sang revolutionary songs and stoned the police and the troops who were compelled to fire.

The Casualties.

It is known that five persons were killed and eight wounded, but the total casualties cannot be ascertained as the strikers always conceal their dead and wounded. Three Police were seriously injured.

Strikers Attempt to Destroy a Bridge.

The strikers also attempted to destroy the Samson bridge and the neighbouring Water Works.

Situation Becoming Worse.

Grave Events Apprehended.

ST. PETERSBURG.—Situation is becoming worse and grave events are apprehended after Poincare's departure. Poincare was present at a review of 60,000 men at Tsarskoe Selo. Poincare and Tsaritsa were in a carriage while the Tsar was on horseback.

Mob Stoned Windows.

LONDON, July 24.—ST. PETERSBURG.—Collisions between the strikers and the troops continued yesterday. Mob consisting of thousands of persons stoned the windows of the Imperial Porcelain Factory. The number of people who have lost their lives in the recent disturbances is believed to be much greater than has transpired.

Mexican Question.

Efforts to Convoke the Conference.

LONDON, July 23.—Efforts are being made to convoke the Mexican Conference at Washington to arrange for a peaceful transfer of the Government to General Carranza.

Amnesty for Huerta's Followers.

Brazil and Argentina are urging the United States to do utmost to secure a general Amnesty for the followers of General Huerta.

Measures to Prevent Counter Revolution.

LONDON, July 23.—WASHINGTON.—With the open breach between General Villa and Carranza threatening the Government extra-ordinary precautions against smuggling of arms and ammunition across the frontier have been determined upon in order to prevent accumulation of arms and ammunition in the northern territory controlled by Villa which might be used in a counter-revolution.

Austria-Hungary and Servia.

German Opinion.

Can and Ought to be Localised.

LONDON, July 23.—BERLIN.—In official circles here it is considered that the conflict between Austria-Hungary and Servia, the possibility of which is not denied, can and ought to be localised.

Austrian Premier's Statement.

Possibility of a Peaceful Situation.

LONDON, July 23.—BUDAPEST.—Speaking in Chamber Count Tisza, Premier, said that the foreign situation was not now of such a nature that a serious turn was to be regarded as certain or probable. The situation abroad was now absolutely uncertain, but it could be settled by peaceful means though possibility of serious complication also existed.

Two Demands.

LONDON, July 24.—BELGRADE.—Austro, Hungarian Note has been delivered to Servia. It demands suppression of the Pan-Servian movement and punishment of the accomplices in Sarajevo assassinations. Answer is required by six o'clock on Saturday evening.

The Finance Bill.

Third Reading.

LONDON, July 24.—The Finance Bill was read the third time in the House of Commons yesterday.

Lloyd George's Opinion.

LONDON, July 24.—Speaking during the debate on the Finance Bill Mr. Lloyd George said that he believed that next year there would be a substantial economy in the armaments without interfering in the slightest with the Efficiency of Navy.

Trial of Madame Caillaux.

Emotional Scenes.

Further Evidence.

LONDON, July 24.—Emotional scenes took place in the Court yesterday at the continuation of the trial of Madame Caillaux. Madame Gueydan, former wife of M. Caillaux, gave evidence regarding the letters which she alleged she abstracted from her husband's desk, one of which was published in Figaro. Madame Gueydan produced facsimiles of these letters. She said that from the political point of view they were harmless to Caillaux, but she refused to hand them to the Court, because there is a woman here over whom hangs the penalty of death. Afterwards M. Barthou, Ex-Premier, confronted Caillaux with the question as to their respective accuracy regarding the conversation about the letters.

Suffragettes in England.

Mrs. Pankhurst's Letter to the King.

LONDON, July 24.—Mrs. Pankhurst has sent a letter to the King asking him to receive the women as he has received the Militant Ulstermen and Nationalists declaring that the militant women are equally responsible and sober-minded.

A Disastrous Hurricane.

7 Killed and 37 Injured.

LONDON, July 24.—BUDAPEST.—A disastrous hurricane here caused damage to property amounting in value to millions of Francs. Seven persons were killed and thirty-seven injured. Not a single boat on the Danube escaped the damage.

Persian News

Resignation of Belgian Treasurer General.

LONDON, July 23.—THEHARAN.—Y. Bernard Belgian Treasurer General has resigned.

Tikka Sahib of Kapurthala.

Marquis of Crewe Interviewed.

Marquis of Crewe to-day received Tikka Sahib of Kapurthala.

Opium Convention of 1912.

In Commons to-day Sir Edward Grey said His Majesty's ratification of the Opium Convention of 1912 was deposited on July 15th.

Indians in British Columbia.

"Komagata" Sailed.

LONDON, July 23.—"Komagata Maru" has sailed.

Albanian Situation.

Withdrawal of Prince Demanded.

Threat to Destroy Durazzo.

LONDON, July 23.—The Albanian insurgents in a letter to the Powers demand the withdrawal of Prince William. Otherwise they threaten to destroy Durazzo and say that, if the battleships fired, they would not spare the inhabitants.

Obituary.

LONDON, July 24.—Death is announced in St. Petersburg of Prince Mestchersky, Editor of Grashdanin.

LONDON, July 23.—Death is announced of Colonel Sir Chandos Hoskyns.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press.)

Five Eurasians Charged.

With Theft and Grievous Hurt.

Trial of the Accused.

Five Eurasian lads of Lanova, Frank William Race, Donald Wilfred Giles, P. J. Richardson, H. D. Pears and George Nixon, were put up to stand their trial before Justice Hayward to-day at the resumed sitting of the third Criminal Sessions of the High Court. The Judge was assisted by a common jury, the majority of whom were Europeans.

The accused were charged with having committed dacoity at Lanova and, in the course of that, caused grievous hurt to Nana Pandu, a Mahi, in consequence of which he died. They were placed before Leatham, I. C. S., Magistrate, Poona, and were committed to the High Court Criminal Sessions, as they claimed to be European British subjects. Accused were released on bail by order of the High Court on the 28th April, 1914.

Mr. Barrow appeared for the prosecution, and Mr. D. Binning, with Mr. Apte, defended the lads.

His Lordship observed that there was no intention to cause grievous hurt. The boy who picks up a stone and throws it does not do so with the intention of causing grievous hurt. That was a commonsense view of the case. His Lordship further observed that the punishment provided by law for "dacoity with grievous hurt" was 7 years.

Mr. Barrow:—We have no objection to proceed with this case by altering the charge to one of "dacoity with simple hurt."

His Lordship directed that all the accused be acquitted, under Section 494 of the Criminal Procedure Code, of the charge of "dacoity with grievous hurt."

Verdict of Jury.

The accused were then charged with "dacoity with simple hurt." After a few more witnesses were called Justice Hayward summed up the case to the jury, who returned a unanimous verdict of "not guilty" on the charge of dacoity, and unanimously found all five accused guilty of theft, and accused No. 2 (Giles) guilty also of simple hurt.

Judgment.

The Judge, agreeing with the verdict, said it was impossible for him to treat this offence of theft and simple hurt as serious, and, taking into consideration the youth of the accused and that this was their first offence, sentenced all five accused to a fine of Rs. 50 each for theft, and the second accused Giles to a further fine of Rs. 50, or in default one month's rigorous imprisonment for each offence. The Judge also ordered that the fines paid shall be given as compensation to the widow of the unfortunate deceased.

Argyll Mohun Bagan Match's.

Crowds and the Military.

Admirably Controlled.

CALCUTTA, July 23.—Indian papers in Calcutta have recently published strongly worded letters from correspondents complaining of the unnecessarily harsh manner in which soldiers cleared the ground during the recent Argyll Mohun Bagan Matches when the crowd forced its way past the police and caused a temporary stoppage of play. To-day the "Bengalee" publishes a letter from Mr. S. N. Bose, Honorary Secretary, Mohun Bagan, which it describes as an authoritative contradiction of the alleged ill-treatment. Mr. Bose writes:—"I was present on the ground on that day and took part in keeping order along with some other members of the I. F. A. Council. I must say that the behaviour of the military and police in general left nothing to be desired. Sir Frederic Halliday's strict instructions to his officers were to see to the proper behaviour of his men who were on duty on that day, and every policeman knew about the order. When it was found that the police were inadequate to deal with the vast crowd the military authorities were approached to help in keeping the crowd back. I admit that there might have been a very few instances in which men were inclined to be rough, but they were instantly checked by their officers and were never out of control. The admirable handling of the vast crowds by the military and the police caused many serious accidents to be averted and it would have been impossible to proceed with the game but for their timely assistance."

TELEGRAMS.

A Temple Case.

A Raja, One of the Parties.

Appeal Dismissed With Costs.

ALLAHABAD, July 24.—At the Allahabad High Court Sir George Knox delivered judgment in a case brought by one Kannath for the price of goods supplied to Sir Thakur Rash Biharjee Maharaj idol of the temple of which Raja Bihendra Kishore Manikya Bahadur of Tipperah was the Manager. The Raja contested the suit inter alia on the ground that a British Indian Court could not try the suit against him in the absence of the sanction of the Governor-General under section 86, C. P. C. This plea was repelled by the first Court, but it found favour with the Court of appeal which dismissed the suit. His Lordship in the course of the judgment observed:—"Some of the arguments turned upon the question as to whether Raja Bihendra Kishore Manikya was or was not Ruling Chief as described under section 86, C. P. C. I have considered this point and am satisfied that the Court below took the improper view. Their Lordships of the Privy Council in 3, B. L. R., 13, P. C., held that the Raja of Tipperah, though with respect to some of his lands is subject to the laws and Courts of British India, is in fact an independent Prince with considerable territory. Mr. Aitchinson in his collection of treatises, 'Engagements and Sanads' describes the Raja as a Ruling Chief with the power of passing sentences of death and feudatory to the Government of India." The appeal was dismissed with costs.

Government Officers.

Suits & Prosecutions Against Them.

Govt. Chief Secretary's Communication.

CALCUTTA, July 24.—The Inspector General of Police Bengal, has received the following communication from the Chief Secretary, Government of Bengal:—"I am directed to invite a reference to para 2 of the rules regarding civil suits and prosecutions against the Government officers issued with Bolton's letter, dated 23rd February, 1899. The rules provide that a report of the institution of a civil suit or a criminal proceeding should be submitted for orders of the Government immediately after delivery of notice under Section 80 of Civil Procedure Code and before commencement of proceedings before Court. Government regrets to observe that these instructions have been frequently disregarded and that the cases have been submitted to Government for orders after conclusion of proceedings not only in Original Court but even in Appellate Court. The occurrence of such delays nullifies the advantage of provision of rules which are intended to secure prompt submission of reports in order to enable the Government to decide each case of its importance. I am to request that importance of future careful observance of rules may be imposed on all officers."

Higher Education of Mahomedans.

Mr. Mahomed Usuf's Gift.

BOMBAY, July 23.—In February last Mr. Mahomed Usuf of Bombay gave eight lakhs of rupees for the promotion of the higher education of Mahomedan youths. The gift was unconditional but was accompanied by a desire on the part of the donor that an institution, preferably a College, should be located in Bombay or Poona. The Government find it would be difficult and expensive to find a suitable site for an institution with hostels and playground in Bombay. Moreover a College would probably be a small institution for some years to come and correspondingly expensive to conduct. To meet these difficulties it has been suggested that the Mahomedan institution should be wholly or partially incorporated with the Deccan College at Poona, so that Moslem students would have their own hostel, but would attend in common with the other students of the Deccan College and similarly would share the Gymkhana and playing field with them. The Director of Public Instruction has invited the opinions of leading Mahomedans on this suggestion. If it is adopted it would obviate the difficulty felt in some quarters that hitherto all Government institutions have been non-sectarian and that it would be a new departure to initiate a College strictly limited to one section.

A Case Under the Arms Act.

A Mahomedan Arrested.

CALCUTTA, July 23.—Sub-Inspector Malins of Ekbalpore Thana received information on Wednesday last that a Chittagonian Mahomedan was in possession of a six chambered revolver and one hundred cartridges and that he was trying to dispose of them. A Police Officer proceeded to the place, where the man resided, with two Head Constables and one Constable in plain clothes and a watch was kept. Shortly afterwards a man was seen entering the house, whom the Police suspected to be the intending purchaser. The Chittagonian on finding that the Police were on his track bolted carrying the revolver and cartridges with him. The Police party gave chase over marshes and swamps through which the Chittagonian fled. During the pursuit the fugitive dropped many cartridges and threw the revolver into the water. The Police succeeded at last in catching him. Thirty cartridges being found in his possession, it was ascertained that his name was Shaik Ibrahim, a Mahomedan leading sea-faring life. A case was filed against him under the Arms Act and

iversity.

re.

ts for Conference
iversity scheme
will take place
and will be

attended by Sir James Meston, Sir Harcourt Butler, Hon. Mr. H. Sharp, Maharaja of Durbhanga and other promoters of the University. It will be preceded on the 26th at Allahabad by a preliminary meeting of the Committee of University at which the Maharaja of Darbhanga will be present. After the Conference the Maharaja and other members of the Committee proceed to Benares to select a suitable site for the University buildings.

Calcutta Press.

CALCUTTA, July 23.—In Calcutta the European papers have not commented on the letter of Sir Harcourt Butler outlining the constitution of the proposed Hindu University.

The "Bengalee" regrets official control.

The "A. B. Patrika" suggests that the University should be given up.

Appeal by Two Soldiers.

Conviction Set Aside.

BOMBAY, July 24.—An appeal, preferred by the two Soldiers of the King's Light Infantry, Private Hooper and Mandy, stationed at Secunderabad, and convicted in May last by the Cantonment Magistrate of Secunderabad to three months' rigorous imprisonment for dishonestly receiving stolen property, was heard yesterday by Justices Heaton and Shah at the Bombay High Court. Their Lordships set aside the conviction and discharged the accused. The facts of the case as stated were that the regimental coffee shop was broken into on the night of the 28th February, Rs. 725 being stolen. There was nothing directly against the accused connecting with the incident, but the accused were found in possession of some Rs. 300 immediately after the burglary. The defence was that the money in possession was won by accused in gambling with comrades.

"Jam-e-Jamshed."

Proprietor and Editor Charged

For Obscene Publications.

BOMBAY, July 24.—Yesterday before the Chief Presidency Magistrate, Mr. P. K. Modi, practising Accountant, presented information charging the Proprietor and Editor of the "Jam-e-Jamshed", a widely circulated vernacular daily for Parsis, with the publication of alleged obscene articles, purporting to contain descriptive account of writer's travels in Europe, particularising narratives of the seamy side of the life of Paris. Mr. Modi alleged that the articles in question had created a sensation in the Parsi community and prayed for taking cognisance in the matter under sections, 292 and 109, I. P. C. The Court issued notice against the accused and summons for production of manuscripts.

Indian Finance Department

Vacancies in General List.

Competitive Examination.

SIMLA, July 23.—The following Press Communique has been issued in the Finance Department:—"A competitive examination for the selection of probationers for four vacancies in the General List of the Indian Finance Department will be held at Calcutta during the second half of December, 1914. Only nominated candidates can appear at the examination. All particulars can be had from Department Resolution No. 281 F. E. dated the 17th January, 1911, published on pages 42-44 of part 1 of the "Gazette of India" dated 21st January, 1911, or can be ascertained from Local Governments and Directors of Public Instruction."

I. F. A. Shield Competition.

Calcutta Defeats Highlanders.

CALCUTTA, July 23.—Eighteen minutes after the start Calcutta scored a lovely goal against the 91st Highlanders through Fenn-Thomson. The goalkeeper hesitated too long to rush out and hence the disaster. From after this score the military lost their heads and Calcutta pressed the Highlanders practically throughout the second half. The game which was rather rough was watched by about 25,000 spectators. Calcutta now meets the King's Own for the possession of the I. F. A. Shield on Saturday next. His Excellency the Governor has kindly consented to preside.

Colonel C. Sowton.

Calcutta Visits.

CALCUTTA, July 24.—Colonel C. Sowton, who is Chief Secretary of Salvation Army for India and Ceylon, accompanied by his wife, will be visiting Calcutta on Saturday, Sunday and Monday on special business concerning launching of a large Men's Industrial Home and Labour Bureau and also other business concerned with the Salvation Army in this city. He will meet Sir F. W. Duke and other gentlemen including some of the Judges of Calcutta on Saturday morning, when a consultation will be held in regard to the working and carrying out of this scheme.

Oriental Scholarship.

Help to Moulvies and Pundits.

POONA, July 23.—A Committee consisting of the Hon'ble Mr. Sharp, Director of Public Instruction, the Hon'ble Moulvie Rafiudin Ahmed and Dr. Sir Ramkrishna Bhaskardkar, began sitting here for the purpose of determining the names of those Moulvies and Pundits who are deserving of Government assistance for the purpose of helping forward Oriental Scholarship. The Bombay Government has set apart a sum for the purpose in this year's budget.

New Muzaferkhana.

For Moslems.

Opened by the Police Commissioner.

BOMBAY, July 24.—The Commissioner of Police, as the President of the Haj Committee, opened last evening the new Muzaferkhana for the use of Haj pilgrims. The new institution which is a commodious structure with accommodation for several hundred people has been built in the place of the old one at Frere Road, acquired in connection with Alexandra Dock scheme.

Defamation Case.

Pundit vs. Editor.

LAHORE, July 23.—In the case of defamation brought by Pundit Rambhaji Dutt Chaudhi against Mr. Heeralal, Editor of the "Punjab Samachar", the defendant's Counsel put in a medical certificate stating that his client was lying ill at Burdwas and could not attend. Mr. Barry, Assistant Commissioner, ordered a bailable warrant for Rs. 1,000 to be issued for attendance of Heeralal on the 16th October, 1914.

The Contempt Bill.

In the Supreme Council.

Views of the Public Bodies.

CALCUTTA, July 24.—Public bodies are now submitting their views on the Contempt Bill now before the Supreme Council. The Burma Valley branch of the India Tea Association writes to the Secretary to the Chief Commissioner of Assam that it heartily approves of the Bill.

Plague Mortality in India.

Latest Weekly Report.

SIMLA, July 23.—The mortality from plague in India, during the week ending 18th July was 400 seizures and 331 deaths. There were 104 deaths in Bombay Presidency, 13 in Madras, 7 in Bengal, 6 in Central Provinces, 60 in Punjab, 112 in Burma and 29 in Mysore.

Viceroy Leaves for Dehra Dun.

SIMLA, July 23.—The Viceroy left Simla for Dehra Dun to-day accompanied by Hon. Diamond Hardinge, Sir James Duboulay, Sir James Roberts, Colonel Maxwell, Captains Muir and Benson. His Excellency will probably return to Simla early in August.

Abnormal Heat in Sind.

Reports of Deaths.

KARACHI, July 23.—Complaints of excessive heat and deaths from heat stroke are reported from every quarter of Upper Sind. Horses also have dropped down dead in the shafts.

Obituary.

Dowager Maharani of Rewah.

SIMLA, July 23.—Death from cholera is reported of Dowager Maharani of Rewah.

Short Telegraphic News.

THE N. W. RAILWAY BREACH.—The breach on North-Western Railway between Satwari Cantonment and Jammu Tawi has been repaired and the line restored for through traffic.

LUCKNOW, July 23.—LIEUTENANT-GOVERNOR'S TOUR.—Abundant rain has coincided with the Lieutenant-Governor's tour. His Honour arrived at Agra on Monday evening. Tuesday and Wednesday were spent in interviews and inspections of educational institutions as well as a visit to the Cutchery, where it was proposed to enlarge the present building. His Honour left for Jhansi on Wednesday.

WEATHER IN KASHMIR.—A Gulmarg message says it has rained here now practically continuously for 48 hours. The mails are arriving many hours late and as yet there are no signs of a break. The news from Jhelum Valley shows that the road has suffered further serious damage and intending travellers will certainly experience great discomforts and delays.

C. P. LEGISLATIVE COUNCIL.—It is expected that the first meeting of the Central Provinces Legislative Council will take place on the 7th August.

The annual meeting of the Indian Railway Conference Association takes place this year at Simla on the 21st September and on the following days.

Sir Robert Carlyle leaves Simla on 1st August and will be at Bombay on the 4th and Kirkee 5th to 8th, returning to Simla on the 10th.

SECUNDERABAD, July 23.—Breaches between Nandapur and Hingoli have been repaired and through booking of all descriptions of traffic to Hingoli via Secunderabad and Purna resumed. No traffic can be booked from or to stations between Manmad and Pingli both inclusive via Purna.

RAILWAY BREACH.—A telegram from Lyallpur, dated 23rd July, states:—"At about 14-30 hours on the 22nd instant, the line at mile 47-15 to mile 49-18 between Tandanwala and Kanjwani was damaged by excessive rain. Passengers, luggage and parcels are being transhipped at the site of the accident. Through communication is likely to be restored by 15 hours to-day if rain stops."

HEAVY RAIN AT LAHORE.—The total rainfall in Lahore since the storm began is nearly 7 inches, and the normal rainfall of the season has been exceeded by three and half inches. It is several years since Lahore has received such heavy rainfall.

THE LATE LADY HARDINGE.—A public meeting of the citizens of Calcutta will be held in the Town Hall on Monday next in connection with the lamented death of Lady Hardinge.

క ప హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0. దగ్గు శ్యావకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింపచు దగ్గు. శ్యావ కోశముల నూత్న సాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బ సము, క్షయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినపండు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ప హ రి చూ ర్ణ ము.

దన్ను డబ్బీ 1-కి 0-8-0. (6 డబ్బీల మందు గలది) 1-కి వెల రూ 2-0-0.

ఈ చూర్ణము నవమూలకలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బసము, కాసపీస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట నుంచిది.

క ల రా మా త్ర లు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా ప్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విష వురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గ హ ణీ మా త్ర లు.

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బంక విరేచనములు, జగట విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

చుండుకు సూనె.

వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ సూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు ఖండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

గ జ్జి కి తైల ము.

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈతైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక పనిజేయును.

అమృతాంజనము డిబ్బో, 108, ఫ్లోరిడో, బొంబాయి. 9. జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

కలరాకు మంచిమందు?

తప్పకవిమోచి నివారించు!

ఎట్టి సమయమునం జెటుల ఈ బొంబాధనే చేయవలసి నదియు, మందుబుడ్డికి చుట్టియుండు కాగిరమువలన సులభముగ తెలిసికొన నగును. అట్టివిధాల నమరించి ఉపయోగించ బడు ఈ బొంబాధరాజము, మృత్యుస్వరూపమనదగు ఈ క్రూర వ్యాధిని వ్యభాయధమునలె గుణపరచుచున్నది. శేయేల! ప్రాణమునందాసక్తిగల ప్రతివారును దీనిని తరుణమునం దుపయోగించి ప్రాణదానమును పొందుదురనుట నిక్కము, నిక్కము ఒక బుడ్డి వెల రు. 1-0-0; డబ్బో బుడ్డు వెల రు. 10-0-0

అయుర్వేదభూషణ నోరి, రామశాస్త్రి,

ఎ. కె. ఎ. సి.

అయుర్వేదనిలయమ్,

బెజవాడ.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతసంచాక్షర్యము

మంచికాగితము!

శుద్ధపత్రిక!!

చక్కని అచ్చ!!!

అమృతాంజనం డిబ్బోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువారు అరణా చీటిని పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోక నిఖ్యతమైన పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0

డబ్బు 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరతైలం.

పండ్లపాడి.

మోహినీతైలం.

వెల డబ్బీ 1కి 0-6-0

వెల డబ్బీ 1కి 0-2-0

5. మలమల మానెగల

డబ్బు 1కి 3-8-0

డబ్బు 1కి 1-2-0

సీసా 1కి 0-12-0

పి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మంజుల శీటలగు ఉచితముగ పంపిండును.

అమృతాంజనం డిబ్బో,

అమృతాంజనం డిబ్బో,

నం. 9. జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

109, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సర రాది సంచిక.

చిత్రపటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది.

కోరువారు వెంటనే వాగును కొనవలయును.

9, జహంగీరు వీధి, బాట్లబుక్, మద్రాసు.

MESMERISED TALISMAN.

ఇదియొక గొప్ప క్రియ నిమిత్తచేసిన తాయెడు. దీని ప్రభావ మత్యంతము. దీని కలంకరించుకొనిన, దేహ సంరక్షణకు కావు. 2 కలరా, అమృతాంజనం మొదలగు అంటు బాధ్యములకు లోకనీయము. 3 భూతప్రేత పీడనములకు పాఠకొలును. 4 వ్యాధులు, వీడలు, ఆపదలు, గండములు తొలగిపోవును. 5 నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, విగ్గలు, బెణుకులు, హరించును. 6 ఆరోగ్యము, అదృష్టము, విశ్వద్యము, బలము, సుఖము, ఉత్సాహముగలుగును. 7 క్రూరశత్రువులు ప్రయమితువులగుదురు. 8 సీవాదం గెలుచును. 9 సభకట్టు, సర్వజన వశీకరము. 10 సేవాక వ్యాపార, వ్యవహార, కార్యాధ్యక్ష సమేతమై వెళ్ల బోవునపుడు దీనిని ధరించుకొని వెళ్లన తప్పక జయమును, లాభమును పొందగలవు. దానియందట్టి మహిమవున్నదని ఆన భవజ్ఞులు నేరోశ్చయవిశ్వాసమున వక్కాణించియున్నారు. ఇది సర్వోపదేవ వేదియకు సోక భూమియై మహాత్మునిచే గనిపెట్టబడినదేగాని కాలాచిత్ర సేవదారులవలన గనిపెట్టబడినదిగాదు. శ్రీపురుషులు ఆ వాలవృద్ధులందఱును తెప్పించుకొని ధరింపదగిన ఆ మూల్యమైన సుప్రశస్తమైన రక్షతాయెడు. వేయేల! ఒక్కటి తీసుకొని పరీక్షింపుము. ఆది ఆనందసముద్రమున నిన్నోల లాడించుట నిజము.

తాయెడు వెల రూ 1-8-0 లు మాత్రమే.

వలయువారు:— పి. రాఘవజనార్ధనరావు,

మెన్మర్సెట్టె యినిష్టి ట్యూట్, బంగ్లో. (గుంటూరు జిల్లా)

FREE! ఉచితము!! FREE!!!

ఉచితము: 10 కె.టి. బంగారు సులోచనము!! ఉచితము!!!

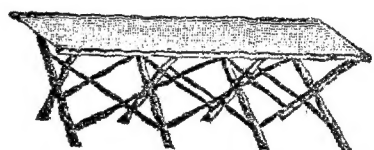
దగ్గుబాం, తలనొప్పులకు, పొన్ననొప్పులకు, కళ్లనొప్పులకు, పురాణవాత, మేహనొప్పులకు, పక్షవాతములకు, బెణుకులు, పోట్లు, వాపులు, వుబ్బులు, దగ్గు, శైత్యమునకు, తేలు, జ్వర, మొ॥ విష జంతువులకాట్టుకు, పుండ్లకు, మంచిమందు. సీసా 1-కి రు 0-6-0. 12 సీసాలు రు 4-8-0. 12 సీసాలు ఒకసారి తెప్పించుకొనువారికి ఒక మంచిలీవరువాచీ (జేబు గడియారము గాని) లేక 14 కె.టి. బంగారు పాతీగల సాంకేయ కలముగాని, లేక ఒక 10 కెటి బంగారు చురుతలైలద్రముల సులోచనములు గూడుతో గాని. ఈ మామూలతో యేదైన ఒకటి ప్రజంతుగా బహుమానం ఇయ్యబడును. మా బంగారు సులోచనములు యెచ్చటకొన్నను రు 5-8-0 లకు లెక్కచేచి కేరదు. కొద్దికాలమువరకే యున్నదము. త్వరపడుము! త్వరపడుము!! మంచి లీవరు (వాచ్) జేబుగడియారము ఉచితము.

14 కె. టి. బంగారు పాతీగల పాతీలెను కలము. ఉచితము!

జి. ఆర్. దాసు అండ్ కో., తణుకు. (కృష్ణాజిల్లా)

G. R. Dass & Co., Tanuku, (Kristna District.)

Gold Medal Camp Cot.

అమెరికా దేశములో చేయబడిన

క్యాంపుకాట్.

ఈ క్యాంపు మడతముంచము 1000 పేసల బరువును ధరించగలదు. 6 అడుగుల 4 అంగుళముల పొడవు, 2 అడుగుల 6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 8 అంగుళముల చైటు. మంచము ధర 9-0-0 మంచము మడిచిపెట్టు పంచి 2-0-0 నోమలెర 4-0-0 నోమలెర కర్రలు 2-0-0 ఈసామాను అన్నింటితో పూర్తి ధర 16-8-0 ఆద్యాన్న రెండు రూపాయలు పంపవలయును.

సామగ్రి అమ్మబడు వస్త్రకాల:—రామకోటి డిల్లీంగులో గలవు

ఉత్తరములు:—గొత్తా కొండు కంపెనీ,

57, ఆదెప్పనాయకి వీధి, (ఎ. పి.)

(1-7-14) మద్రాసు. అని (వాయుకు).

ధి వి వ్యక్త.

క్రయం రు. ౨

జన్మ పత్రికా.

ఈమె డిల్లీల జన సంవత్సరము, మాస, తిథి, నా, జననకాలముల బట్టిగా వ్రాసిపంపిండువలె చేయించుట జననకాలమును సేరపనుచుకొని జనన వందలి - అంశ వందలి మహాదేవ మొదలగునవి చేర్చి శిశువునకు జన్మశతాబ్దము వాలాకిట్టి, దోషము మొదలగునవి యుండినంతి బట్టిచూపుచు విచారించి శిశువునకు నిక ముందు నిన్నన సంవత్సరములలో, నిట్టిగండములకలె రాగల విషయమును శిశువుముక్కు, ఆయుష్ష్యప్రమాణ విషయముననుసరి విశేషముగా వ్రాసి జన్మశతాబ్దికి సిద్ధపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ మహాయాత్రము.

ఈ మహాయాత్రము సోక వెండితాముతో బట్టి పరిచి డిల్లీలకుం గట్టినచో ౧౨ సంవత్సరముల వరకు రాగల బాలాశిష్టము ఖండితముగా పరివోషము గాగలదు.

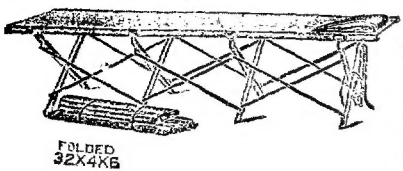
బాలగ్రహ నివారణ యాత్రముతోచేరే జన్మశతాబ్ది. వెల రు. 2 విలాసం:— పి. హెచ్. ఎం. సిద్ధాంతము.

హరపానపాణి (బెల్లా బల్బా)

మా మడతమంచములమీద సుఖముగా

నిద్ర పోవలసినది.

ఇది 1000 పౌనల 25 వున్న డిజైన్ గలది.

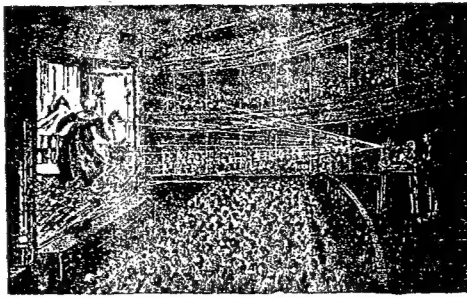
ప్రమాణము
మీద పోయినను,
ఎచ్చట నైనను
హాయిఅయిన నిద్ర
దీనిమీదపట్టగలదు

దీని ననేకమంది వాడుచున్నారు. దేశసంచారము
చేయుచుండు ఆఫీసులు విద్యార్థులు, దీనిని గూర్చి గొప్పగా
జ్ఞాపించియున్నారు. ఇది అమెరికా దేశమును చేరుబడినది.
6 1/2 అడుగులు పొడుగు, 2 అడుగులు వెడల్పు మడిచినప్పుడు
15 పౌనులకు మించనిచూర్చుగా కట్టుకొని చేతిపట్టుకొని పో
వచ్చును. ఒక చిన్న బాలుడయినను దీనిని తీసి మడచవచ్చును.

ధర మంచము 1-కి, రు. 8-0-0 నోమలైర్ సామాను 2-0-0.
వెయ్యిపౌనుల బరువును ఈమంచముమీద వేసిననుకులభముగా
ధరించగలదు. చక్కని డిజైన్ తో చేయబడిన నోమలైర్ 5-8-0

చిరునామా:— ఖాద్ అండు యూనైట్ బ్రదర్స్,
వాచ్ అండు కాక్ ఇంపోర్టర్స్, మదరాసు.

ద్రవ్యవంతుడగుటకు మార్గము.

సుమారు రు 600 లు ఖర్చు పెట్టినయెడల ఒక కాక్
బయస్కోపు మెషీను ఒక ప్రదర్శనమునకు సరిపడే ఫిలుములు
కొనగలరు. వాటితో వేటవేలు అర్జించగలరు. ఆసాగతు
లన్ని మావద్ద మెషీను కొనువారికి ఒక పూటలో ఉచితముగా
నేర్పదము త్వరగా భాగ్యవంతు లగుటకు ముంతకుమించిన
సుఖప్రమాదము మరిలేదు. పూరాసంగతులగుల క్యాటలాగును
మాచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. అలోచించకండి.
త్వరపడండి. కారణమేన్ బయస్కోప్ కంపెనీ,
హైదరాబాద్ :—121, వెడ్లకిథి తిరువల్లి క్లబ్బి, (మదరాసు)
బ్రాంచి:—ఉర్దూ, గంజాం జిల్లా.

కవ్వమహాజన సంఘము ప్రకటన.

కవ్వమహాజన సంఘమువారివల్ల గత సంవత్సరములో
కొన్ని విద్యార్థి వేతనములు () యవ్వ
బడినవి. ఈ సంవత్సరము కూడాకొన్ని యవ్వబడినను, గాన
కవ్వబీది విద్యార్థులువారి, గార్డయనల సంరక్షకులతోడను
వారి పాఠశాలాధ్యక్షుల స్ట్రీక్ట్ తోడను మరియుతరులచే
యవ్వబడిన యోగ్యతాప్రతికలతోడను సహా ఈదిగువవారికి
దరఖాస్తులను పంపగలదులకు ఇందుమూలమున తెలియజే
యుచున్నాను. ఈ దరఖాస్తులు జూలై నెలఖర్చులోగా
యికొంది చిరునామాకు చేరవలెను దరఖాస్తుల పర్యవసాన
మును కార్య నిర్వాహక సంఘమువారి ఆలోచనమీద
తెలియజేయబడును.

సెక్రటరీ, కవ్వమహాజన సంఘము.

కవులరము, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

AMRUTANJAN (RED)

A SOVEREIGN REMEDY

FOR

Head-Ache, Rheumatism Neuralgia, chest Colds, Sprain,
Stiff joints, Dislocations, Skin diseases, Toothache,
Backache, Cuts, Bruises etc.

PRICE ANNAS EIGHT ONLY

FREE SAMPLE FOR ONE ANNA STAMPS.

RINGWORM OINTMENT.

Positively Cures Ringworm and Dhobi itches in three applications.

PRICE ANNAS SIX ONLY

Aromatic Tooth Powder.

Cleans Teeth, Stops Bleeding, hardens gums, Taste pleasant.

PRICE ANNAS TWO ONLY.

CAN BE HAD OF ALL CHEMISTS & DRUGGISTS.

Amrutanjan Depot.

109, FRERE ROAD, BOMBAY. 9, JEHANGIR STREET, MADRAS.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబే, పోస్ట్ బాంబే. శక సం. 1914, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

ఈపంచలు కొనువారికి వీటితో పంచ 1-కి ఆర్డర్ లాభ
టమున కొరవనికొడండ్ల ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథ
మొకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.
మంచిసయము! వేసవేలు కర్పపడినవి!! వెనుకదొరకవు!!

మేలైన జపాన్ పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్పపడినందున
ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గలమేలైనఅసల్
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది
పోగా మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే
యిచ్చుది. ఇందులో ఎరువు, పచ్చు,
ఆకుపచ్చు, రోజా, మేఘవర్షం
ఇత్యాదిరంగులు గలవు. జ్ఞాపించుకొట్టివి. త్వరపడు.
గి. మూడనిడివి 25 మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-4-0
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాస్.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్వాయెల్లువాచ్.
గోలును తొనకా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజి 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయలమీద
మాకం వెని పేరు ఎత్తనిసిరా
తోను ముద్రింపబడియుండును.
ఇది చూచుటకుకందమై తలచిగ
మును, డబ్బుపూఫ్ అను గ్లాసు
దూమునుగలిగి మొరటుపనులకు
దగియుండును. పెట్టెమూత లో
భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి
కించి యుండును. సీమ నుండి
మాక్త తయారచేయబడినది. గాన నెకరయెద్దను జిక్కదు.
ఒకరొక్కరూను దీయడచూ తలంపుతో తక్కువ వేలనంచి
తిమి. చాలాకాలము పనిచేయునట్టిదియు, స్వల్పధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యువభవంబున దెలియును. ఇదివల
కనేక గడియారములు ఖర్చుయి యోగ్యతాప్రకృతుల నంది
యిచ్చుది. ఒకటి తెప్పించి చూడఁడు. మావట్టముననే యనే
కలుకొని సంరంభించిన వేలుమాట లెందుకు?
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, హైదరాబాద్ నెం 157, మద్రాస్.

పోస్టేజి సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.

ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుదెలిపి యున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.

వైద్యశాస్త్రి వజీరంగ్ గోవిందజి.

ఆతంక నిగ్రహ బేషధాలయము.

22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పురుషులు బాలురు అలాకారమునకై ధరింపదగిన
జపాన్ పట్టుజులరు చొక్కము

2 మూరలు చచ్చొక్కముగల రుమా 1 టీ కి రు. 1-6-0
1 1/2 " " " " " " 0-15-0
ఒకటేసారి రెండురుమాలలు కొనువారికి స్త్రీలు కంక
మున ధరించు గజ్జెట్టిగ, కోడండ్ల ప్రలాపముచిత్రము.
ఒకటిరెండు గుడ్డలకు పోస్టేజి 0-3-0.

ఇదివలకందలు విక్రయించిన
పట్టుపంచలవంటిచాయపోవు
పనికి రానివి కావు. అయిదు
రంగులుగల గుడ్డలో వివిధ
రంగులతో తీగలు, ఆకులు,
పూవులవలె అంచులలో
బాధరు గట్టి దాని వెంబడి
పట్టుతో చుట్టును కుచ్చులు
కట్టియుండును. వేసవేలుకొర
యించితిమి. ఇష్టములేనిచో

వాపసు చేయనగును. రుమాలల చాయ మొదలగు వానికి గారెం
టికలదు. ఈయానందవత్సరము దలిపండుగలలో ఆనందముగ
ధరింపగలరని ధన తగ్గించితిమి. జపాన్ సిక్స్ వేర్ హాన్,
నెం. 1/6 వెంకటేశమేష్ట్రీ, ఓడి, సాపుకార్ పేట్, మద్రాస్.

FREE! అందరును దీనిని జడవలయును. **FREE!!**
ప్రతికుటుంబమునం దుండదగిన పుస్తకము.
అత్తలార్బాటమును కొరవని కొడండ్ల ప్రలాపము.
(రెండవకూర్పు) ఒక అణా తపాలా బిళ్లపంపువారి కుచితము.
ఈయాగస్తునెల కడవకనే ఈధరకు ఇవ్వబడును.
మిత్రులారా! మేమిగ్రంథమును గత ఏప్రిల్ నెలలో
ప్రచురించినపుడు అనేకలు మాకు మిక్కిలి తీసికొన్నందున
అగ్రంధము మేనెలలోనే ఖర్చయిపోయినది. వెనుక వ్రాయు
వారలకు లేదని వ్రాయుటకు జరిగితిమి, మఱల ముద్రించితిమి.
ఇదియును మునుపటివలెనే ఖర్చగునని యెంచి మునుమున్న
తమకు ప్రబోధించెదము. ఈగ్రంథముచే మేము లాభమంద
వలయునను కోరికలేనివారమని గ్రంథమును దెప్పించుకొను
వారలకందటికె దెలియును. ఈగ్రంథము ప్రతిస్త్రీలు జదివి,
అత్తలయెడ కొడండ్ల కుండవలసిన మర్యాదయు, కొడండ్ల
యెడ అత్తల కుండవలసిన ప్రేమను గ్రహించి కుఞ్చుబంధు
రను పరోపకార బుద్ధిచే నిది ప్రచురించెదము. కొద్దిపత్రులే
ముద్రించుటచే ద్వరపడి తెప్పించుకొందురని మాప్రార్థన.
చిరునామా:— ధనలక్ష్మీ కంపెనీ,
నెం. 6, వెంకటేశమేష్ట్రీ, ఓడి, సాపుకార్ పేట్, మద్రాసు.